

บทที่ 5

การวิเคราะห์เพื่อกำหนดเส้นทางถนนคนเดิน ที่มีความเหมาะสมในนครเชียงใหม่

หลังจากการศึกษาปัจจัยในการกำหนดเส้นทางหรือความต้องการของถนนคนเดิน โดยมาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปในบทที่ 2 แล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์เกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อคัดเลือกเส้นทางถนนคนเดินในพื้นที่ที่เหมาะสม ในการกำหนดเป็นเส้นทางถนนคนเดิน ได้อาศัยปัจจัยและเกณฑ์ในการพิจารณาแต่ละปัจจัยร่วมกับทฤษฎี เอกสารงานวิจัยต่างๆ เพื่อค้นหาเส้นทางและกำหนดเส้นทางถนนคนเดินที่เหมาะสม รวมถึงการกำหนดประเภทของถนนคนเดินที่แตกต่างกันตามปัจจัย เพื่อให้การใช้งานในแต่ละเส้นทางมีความเหมาะสมตามศักยภาพพื้นที่ ขั้นตอนการวิเคราะห์ ประกอบด้วย

- 1) การวิเคราะห์พื้นที่ร่วมกับปัจจัยของถนนคนเดิน โดยการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสม เพื่อแบ่งระดับความสำคัญในแต่ละปัจจัยของถนนคนเดิน ซึ่งเป็นวิธีการประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ เพื่อคัดเลือกเส้นทางที่มีความสำคัญระดับมาก ปานกลาง น้อย ในแต่ละปัจจัย และสรุปเส้นทางที่มีความสำคัญในแต่ละปัจจัยของถนนคนเดิน
- 2) การกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมประเภทของถนนคนเดิน โดยเป็นการวิเคราะห์จากปัจจัยของถนนคนเดินเป็นหลัก ซึ่งการแบ่งประเภทของถนนคนเดินจะทำให้เส้นทางที่ได้จากการวิเคราะห์มีการใช้งานได้อย่างเหมาะสม
- 3) การกำหนดเกณฑ์การพิจารณา เพื่อกำหนดเส้นทางที่จะทำการคัดเลือกต่อในแต่ละประเภทถนนคนเดิน ซึ่งเป็นวิธีการประเมินความเหมาะสมของเส้นทางที่มาจากปัจจัยหลักในการกำหนดเส้นทางเป็นถนนคนเดินในแต่ละประเภท เพื่อที่จะทำการคัดเลือกในขั้นตอนต่อไป
- 4) การกำหนดเกณฑ์การพิจารณา เพื่อคัดเลือกเส้นทางในการปิดเป็นถนนคนเดินที่เหมาะสมในนครเชียงใหม่
- 5) สรุปเส้นทางถนนคนเดินที่เหมาะสมในนครเชียงใหม่

5.1 การวิเคราะห์พื้นที่ร่วมกับปัจจัยของถนนคนเดิน

ในการวิเคราะห์จะใช้แผนที่แสดงสภาพพื้นที่ในแต่ละปัจจัย โดยมีทั้งหมด 4 ปัจจัย ซึ่งได้แก่

- 1) ด้านที่พักรับบริการด้านการท่องเที่ยว
- 2) ด้านกิจกรรมการค้าที่สำคัญ
- 3) ด้านโบราณสถาน
- 4) ด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่น

ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัยจะช่วยทำให้ทราบถึงบทบาทในแต่ละด้านในนครเชียงใหม่ โดยในแต่ละด้านมีความสำคัญมากในการค้นหาพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น อันจะส่งผลต่อการใช้งานที่เหมาะสมของถนนคนเดินให้มีความชัดเจนในแต่ละประเภท ซึ่งจะมีการกำหนดประเภทของถนนคนเดินในขั้นตอนต่อไป ระดับความสำคัญของเกณฑ์การคัดเลือกถนนทุกเส้นในพื้นที่ศึกษาในแต่ละปัจจัย จะแสดงลงในแผนที่ 5.1 - 5.8 ในแต่ละปัจจัยจะประกอบด้วย แผนที่ 2 แผ่น แผ่นแรกจะแสดงถึงตำแหน่งที่ตั้งและระดับความสำคัญของเกณฑ์การคัดเลือกในแต่ละปัจจัย แผ่นที่สองจะแสดงถึงระดับความสำคัญของเส้นทางทั้งหมด ในการวิเคราะห์จากแผ่นแรก จะทำให้เห็นระดับความสำคัญของเส้นทางได้ชัดเจนขึ้น และจะทำให้ทราบถึงเส้นทางที่มีศักยภาพมากในแต่ละปัจจัย

โดยแผนที่จะแสดงระดับความสำคัญของเส้นทางตามค่าคะแนน จากเกณฑ์การพิจารณา ที่ได้กำหนดไว้ และเพื่อให้ทราบค่าคะแนนจากเกณฑ์การพิจารณาจึงต้องมีตาราง 5.1 - 4 อธิบายประกอบในแต่ละปัจจัย เมื่อสรุปการประมวลผลจากค่าคะแนนที่ถนนแต่ละเส้นได้มานั้น ก็จะทำให้ทราบว่าถนนเส้นใดบ้างที่มีความสำคัญในปัจจัยนั้นๆ โดยที่ค่าคะแนนในระดับมากจะเป็นเหตุผลสำคัญเพื่อนำไปพิจารณาเส้นทางที่มีความเหมาะสมสำหรับถนนคนเดินในแต่ละประเภท โดยแต่ละปัจจัยมีเกณฑ์การพิจารณาเพื่อคัดเลือกเส้นทางแตกต่างกันไป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

5.1.1 ด้านที่พักรับบริการด้านการท่องเที่ยว

ย่านที่พักรับบริการด้านการท่องเที่ยวจะเป็นปัจจัยสนับสนุนปัจจัยในด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมความสะดวกในด้านการเข้าถึงเส้นทางถนนคนเดิน สำหรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก และยังชี้ให้เห็นถึงความหนาแน่นของกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้านธุรกิจบริการนักท่องเที่ยว โดยย่านที่พักรจะแสดงถึงเศรษฐกิจประเภทบริการ โดยปัจจัยนี้ได้พิจารณาจากการศึกษาของ Roberto Brambilla and Gianni Longo (1977a: 37) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญของถนนคนเดินซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลายด้าน เช่น กิจกรรมทางเศรษฐกิจ การบริการของเอกชนในลักษณะต่างๆ

จากการสำรวจภาพรวมของพื้นที่ศึกษาจาก แผนที่ 5.1 แสดงให้เห็นถึงพื้นที่ที่มีตำแหน่งของย่านที่พักรับบริการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งย่านที่พักรนี้ประกอบไปด้วย โรงแรม เกสเฮาส์ การวิเคราะห์เพื่อแสดงลงในแผนที่จะใช้วิธีการแบ่งระดับความสำคัญจากเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- จากคุณภาพ ชื่อเสียงของโรงแรม เกสเฮาส์ จากการศึกษาพบว่าเกสเฮาส์ในพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับคุณภาพที่ค่อนข้างน้อยถึงปานกลาง และการให้ค่าระดับความสำคัญจากการใช้ ราคา ซึ่งการใช้ราคาแบ่งระดับความสำคัญของโรงแรม เกสเฮาส์ จะเป็นตัวชี้วัดในด้านคุณภาพของที่พักได้ชัดเจนขึ้น

- จำนวนห้องพักและปริมาณความหนาแน่นในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งพื้นที่ใดมีจำนวนห้องพักมาก รวมถึงภายในย่านส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจด้านการบริการด้านการท่องเที่ยว ที่พักที่มีหลากหลายระดับ ถนนภายในพื้นที่นี้ก็จะมีความสำคัญเช่นกัน

- ระยะทางการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ (ระยะทางจากที่พักถึงแหล่งท่องเที่ยว) ซึ่งระยะทางจะช่วยให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกในด้านการเดินทาง

ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาทั้ง 3 ด้าน จะทำให้ทราบถึงศักยภาพเส้นทางที่มีความสำคัญตามระดับเกณฑ์ที่เหมาะสม โดยตารางที่ 5.1 จะแสดงค่าคะแนนตามศักยภาพของเส้นทาง

จากแผนที่ 5.1 ทำให้ทราบว่าตำแหน่งโรงแรมและเกสเฮาส์ภายในเทศบาลนครเชียงใหม่ในภาพรวม มีการกระจุกตัวอย่างหนาแน่นบริเวณพื้นที่ภายในกำแพงเมืองด้านทิศตะวันออก มาจนถึงบริเวณแม่น้ำปิง จากการสำรวจภาคสนามและการศึกษาจากเอกสารต่างๆ ทำให้ทราบว่าพื้นที่ที่มีการกระจุกตัวของย่านที่พักนี้ ส่วนใหญ่เกิดจากแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยเฉพาะไนท์บาร์ซ่าซึ่งเป็นที่นิยมสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ ซึ่งทำให้เกิดย่านที่พักของนักท่องเที่ยวในย่านดังกล่าว จากการศึกษาพบว่ามีโรงแรมที่มีคุณภาพอยู่ในระดับค่อนข้างดี เช่น โรงแรมเชียงใหม่ โรงแรมสุริวงศ์ โรงแรมดวงตะวัน โรงแรมเชียงใหม่พลาซ่า โรงแรมนครพิงค์พลาซ่า โรงแรมพรพิงค์ เทาเวอร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีโรงแรมในระดับอื่นและเกสเฮาส์ตามซอยต่างๆ รวมไปถึงธุรกิจการค้าบริการนักท่องเที่ยวหลากหลายประเภทอยู่บริเวณย่านตลาดไนท์บาร์ซ่า

จากแผนที่ 5.2 แสดงให้เห็นถึงถนนที่มีความสำคัญตามลำดับ ดังนี้

ระดับมาก ได้แก่ ถนนช้างคลาน ถนนลอยเคราะห์ ถนนเจริญประเทศ ถนนห้วยแก้ว ถนน ถนนท่าแพซอย 1 ถนนท่าแพ ถนนชัยภูมิ ถนนราชดำเนิน ถนนกำแพงดิน

ระดับปานกลาง ได้แก่ ถนนมูลเมือง ถนนสิทธิวงศ์ ถนนราชภาคนิย ถนนคชสาร ถนนบำรุงบุรี

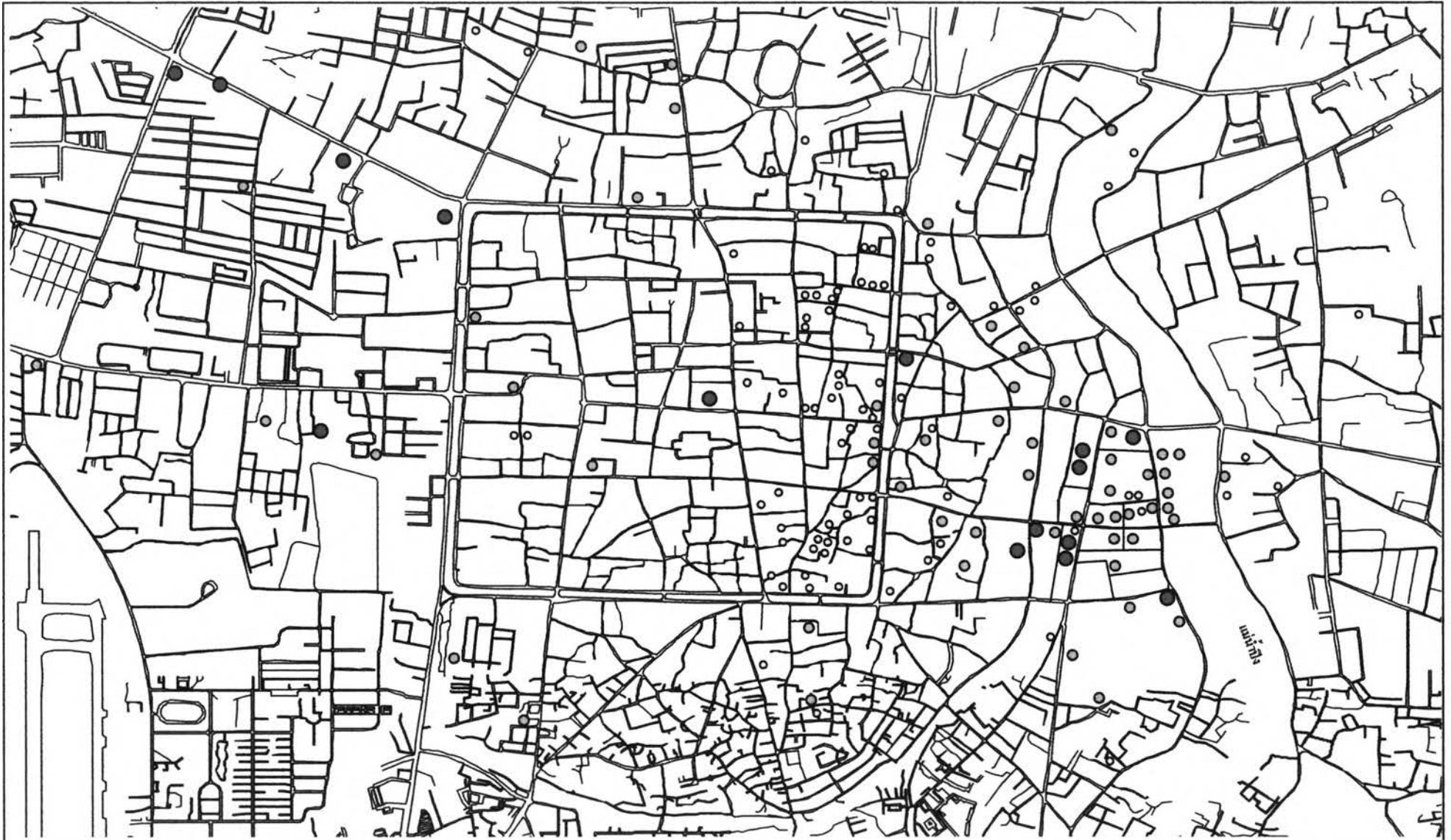
ระดับน้อย ได้แก่ ถนนราชวงศ์ ถนนราชเชียงแสน ถนนช่างหล่อ ถนนบุญเรืองฤทธิ์ ถนนทิพย์เนตร ถนนอ้อมเมือง ถนนสามล้าน ถนนสิงหราช ถนนราชมรรคา ถนนอาร์ักษ์ ถนนมณีนพรัตน์ ถนนสุเทพ ถนนศิริมิ่งคลาจารย์ ถนนนิมมานเหมินท์ ถนนช้างเผือก ถนนราชวิถี ถนนศรีดอนไชย ถนนท้ายวัง

ตารางที่ 5.1 สรุปผลคะแนนจากการประเมินศักยภาพของถนนในปัจจัยด้านที่พักรถบริการนักท่องเที่ยว

ถนน	ปัจจัยด้านที่พักรถบริการนักท่องเที่ยว (โรงแรม เกตเฮาส์)			
	คุณภาพ	จำนวนห้องพักรถ	ระยะทางการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	รวม
วิเวียง	0	0	0	0
ทิพย์นคร	1	1	1	3
สุเทพ	3	1	0	4
นิมมานเหมินท์	3	1	0	4
ศรีมังคลาจารย์	3	1	0	4
หัวแก้ว	5	5	0	10
ช้างเผือก	3	1	0	4
วังสิงห์คำ	0	0	0	0
เจริญราษฎร์	0	0	0	0
เจริญประเทศ	5	5	5	15
ช้างกลาง	5	5	5	15
ศรีคอนไชย	5	3	1	9
ท่าแพชอช 1	5	3	3	11
กำแพงดิน	5	5	3	13
ลลิตระราช	5	5	5	15
ท่าแพ	5	3	5	13
ช้างมอช	5	3	1	9
ช่วงเมรุ	0	0	0	0
วิษยานนท์	0	0	0	0
ไปรษณีย์	0	0	0	0
ท้ายวัง	1	1	1	3
ราชวงศ์	1	1	1	3
ลิตธิวงศ์	3	3	1	7
คชสาร	3	1	5	9
ชัยภูมิ	5	5	5	15
มุดเมือง	3	1	5	9
ราชภาคินัย	3	1	5	9
ราชดำเนิน	5	3	5	13
พระปกเกล้า	3	3	3	9
ราชมรรคา	1	1	1	3
ราชวิถี	1	1	1	3
ราชเชียงแสน	1	1	1	3
ช่างหล่อ	1	1	1	3
บำรุงบุรี	3	3	3	9
สามล้าน	1	1	1	3
สิงหาราช	1	1	1	3
อินทวโรธ	0	0	0	0
อาร์กม	1	1	1	3
บุญเรืองฤทธิ์	1	1	1	3
มณีนพรัตน์	1	1	1	3
ศรีภูมิ	1	1	1	3

ที่มา : จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ ค่าระดับคะแนนความสำคัญของตัวปัจจัย ไม่มี = 0 น้อย = 1 ปานกลาง = 3 มาก = 5
 ค่าระดับคะแนนรวมในแต่ละปัจจัย น้อย = 0 - 4 ปานกลาง = 5 - 9 มาก = 10 - 15

แผนที่ 5.1 ปัจจัยด้านที่พักรับบริการด้านการท่องเที่ยว

วิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาเส้นทางถนนคนเดินในนครเชียงใหม่

สาขาวิชาการวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัญลักษณ์

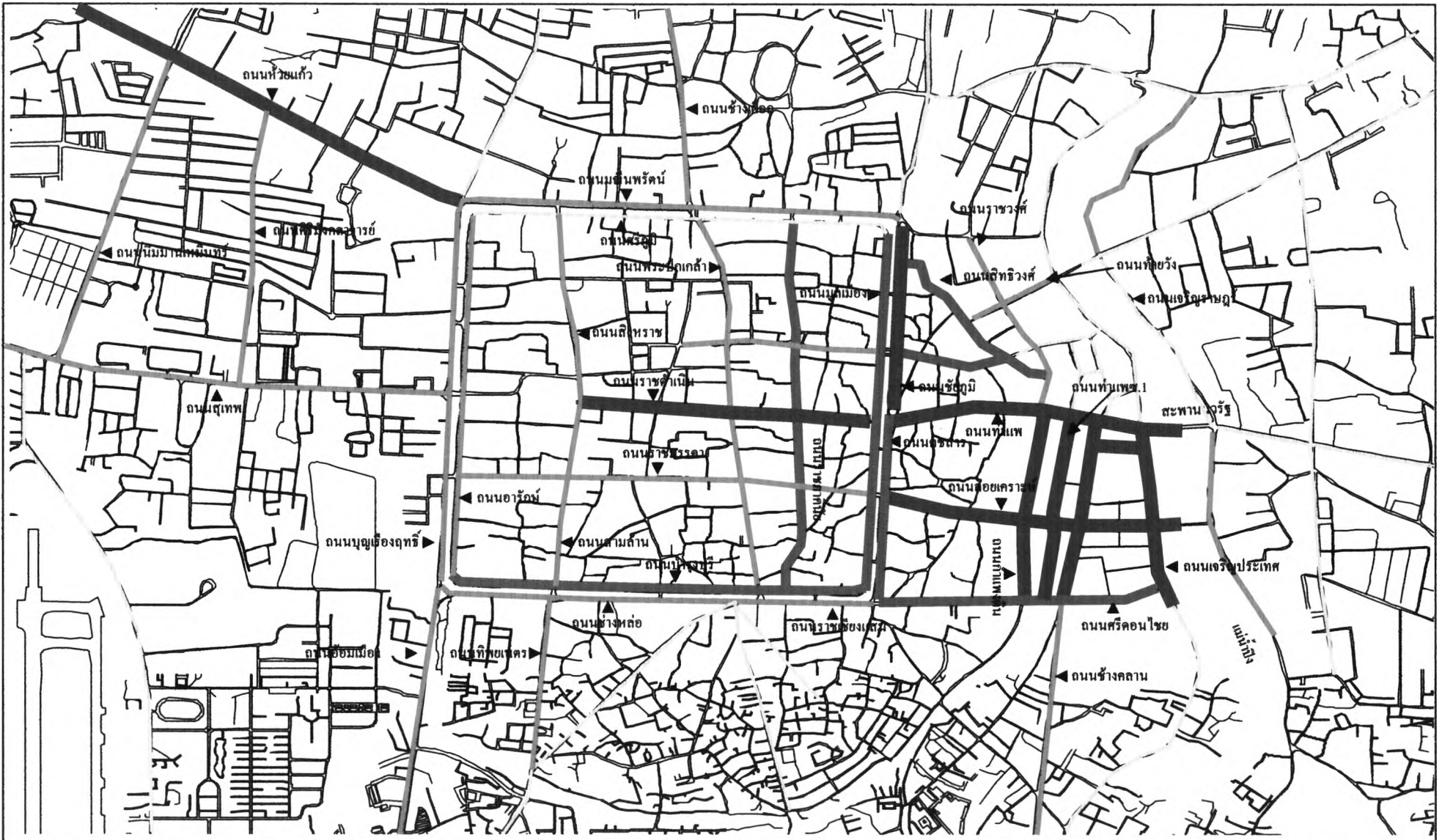
ระดับความสำคัญของที่พัก

- มาก
- ปานกลาง
- น้อย

ที่มา : จากการวิเคราะห์

	แผนที่ 5.2 การวิเคราะห์เส้นทางจากปัจจัยด้านที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยว	สัญลักษณ์ 	ระดับ ความสำคัญของถนน			หนา มาก ปานกลาง น้อย ละเอียด ไม่มี
	วิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาเส้นทางถนนคนเดินในนครเชียงใหม่		0 300 600 900 ม.			
	สาขาวิชาการวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		ที่มา : จากการวิเคราะห์			

5.1.2 ด้านกิจกรรมการค้าที่สำคัญ

ย่านการค้าจะเป็นตัวกำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในพื้นที่ จากการสำรวจภาพรวมของพื้นที่ศึกษาจาก แผนที่ 5.3 แสดงให้เห็นถึงพื้นที่ที่มีกิจกรรมการค้าที่สำคัญในนครเชียงใหม่ ซึ่งย่านกิจกรรมการค้านี้จะมี 2 ลักษณะคือ ตลาดขนาดใหญ่ซึ่งเป็นระดับเมืองมีกิจกรรมการค้าซื้อขายที่คึกคักตลอดวัน มีกลุ่มลูกค้าที่หลากหลาย และย่านธุรกิจการค้าบริการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจากการศึกษาพบว่าภายในพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ ย่านธุรกิจการค้าจะเกิดจากการท่องเที่ยว เช่น บริษัทนำเที่ยว ร้านอาหารอินเทอร์เน็ต สถานบันเทิง ธุรกิจร้านอาหาร ผับ ร้านขายของที่ระลึก ฯลฯ โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายเป็นนักท่องเที่ยว ซึ่งจะอยู่บริเวณสองข้างทางเป็นส่วนใหญ่ โดยปัจจัยนี้ได้แนวคิดมาจากการศึกษาของนักวิชาการ โดย Roberto Brambilla and Gianni Longo (1977a: 37) ได้กล่าวถึง กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การประกอบธุรกิจการค้าของพื้นที่ ซึ่งพื้นที่ถนนคนเดินที่มีกิจกรรมในเชิงเศรษฐกิจ มักพบในย่านใจกลางเมือง เช่น ย่าน Downtown ในยุโรปมีวัตถุประสงค์ใช้เป็นที่พบปะ และถนนคนเดินจะเป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมการค้าขายซึ่งอาจส่งผลไปถึงกิจกรรมทางสังคมที่ผู้คนมาเดิน และส่งผลดีแก่ธุรกิจการค้าในย่าน การวิเคราะห์เพื่อแสดงลงในแผนที่จะใช้วิธีการแบ่งระดับความสำคัญจากเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- จากความหนาแน่นของกิจกรรมระหว่างผู้ค้าและผู้ซื้อ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ทราบถึงระดับเศรษฐกิจในย่านนั้นๆ แรงผลักดันที่สำคัญก็คือ พื้นที่ทางเดินไม่สามารถรองรับปริมาณความหนาแน่นของกิจกรรมได้ ทำให้ผู้ซื้อต้องลงเดินบริเวณพื้นที่ถนนที่มีการจราจร

- ประเภทการค้า และลักษณะสินค้า ซึ่งจะสามารถบอกได้ถึงลักษณะกิจกรรมการค้าขายธุรกิจการค้าในย่านนั้น นอกจากนี้ย่านการค้าใดที่มีสินค้าหลากหลายประเภท รวมถึงลักษณะรูปแบบการจำหน่ายที่มีทั้งปลีกและส่ง ก็จะช่วยส่งเสริมให้ถนนเส้นนั้นๆ มีความสำคัญยิ่ง

- กลุ่มเป้าหมาย หรือประเภทผู้ซื้อ ลูกค้า ย่านการค้าที่มีความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมายเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมถึงเป็นย่านการค้าที่รองรับการซื้อขายของประชากรในเมืองได้อย่างเต็มที่จะเป็นเหตุผลสำคัญที่จะนำไปสู่การปิดเส้นทางการจราจร เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ซื้อ ตลอดจนช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบการค้าได้เป็นอย่างดี

จากเกณฑ์การพิจารณาปัจจัยด้านกิจกรรมการค้าที่สำคัญในข้างต้น ทำให้ทราบว่าถนนเส้นใดมีความสำคัญมาก ปานกลาง น้อย โดยตารางที่ 5.2 จะแสดงค่าคะแนนตามศักยภาพของเส้นทาง

การแสดงสัญลักษณ์ลงในแผนที่ 5.3 จะใช้ขอบเขตของความเป็นย่าน แทนการใช้จุดบอกตำแหน่งเหมือนกับปัจจัยอื่นๆ เนื่องจากจะช่วยให้เห็นถึงขอบเขต บริเวณพื้นที่ที่มีกิจกรรมการค้าได้อย่างชัดเจน จากแผนที่ 5.3 แสดงให้เห็นว่าย่านการค้าที่สำคัญภายในเทศบาลนครเชียงใหม่อยู่บริเวณสองข้างของกำแพงเมืองเก่าด้านทิศตะวันตก ซึ่งเป็นย่านธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวจนถึงบริเวณแม่น้ำปิง โดยครอบคลุมตลาดวโรรส ตลาดต้นลำไย บริเวณประตูท่าแพ ถนนท่าแพ ย่านไนท์บาร์

ซา โดยส่วนใหญ่ผู้มาเยือนจะไปเดินซื้อของพื้นเมือง และของที่ระลึกบริเวณตลาดวโรรส ไนท์บาร์ซ่า (ถนนช้างคลาน) ซึ่งมีบทบาทเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าของเมือง (CBD) เมื่อพิจารณาในแต่ละบริเวณประกอบกันจะพบว่าบริเวณที่มีบทบาทต่อการเดินเท้าสูง คือบริเวณ ตลาดวโรรส ตลาดคันทันลำไยและไนท์บาร์ซ่า

จากแผนที่ 5.4 แสดงให้เห็นถึงถนนที่มีความสำคัญตามลำดับ ดังนี้

ระดับมาก ได้แก่ ถนนช้างม้อย ถนนวิชยานนท์ ถนนช่วงเมรุ ถนนไปรษณีย์ ถนนช้างคลาน ถนนท่าแพซอย 1 ถนนท่าแพ

ระดับปานกลาง ได้แก่ ถนนคชสาร ถนนชัยภูมิ ถนนมูลเมือง ถนนลอยเคราะห์ ถนนบำรุงบุรี

ระดับน้อย ได้แก่ ถนนเจริญประเทศ ถนนเจริญราษฎร์ ถนนราชเชียงใหม่ ถนนช่างหล่อ ถนนบุญเรืองฤทธิ์ ถนนสามล้าน ถนนสิงหราช ถนนราชมรรคา ถนนอาร์กีย์ ถนนมณีนพรัตน์ ถนนราชมรรคา ถนนนิมมานเหมินทร์ ถนนศรีคอนไชย ถนนศรีภูมิ ถนนวัวลาย ถนนราชภาคินัย ถนนอินทวโรรส

ตารางที่ 5.2 สรุปผลคะแนนจากการประเมินศักยภาพของถนนในปัจจัยด้านกิจกรรมการค้าที่สำคัญ

ถนน	ปัจจัยด้านกิจกรรมการค้าที่สำคัญ (ตลาด ธุรกิจการค้าบริการด้านการท่องเที่ยว)			
	ความหนาแน่นของกิจกรรม	ประเภทของกลุ่มเป้าหมาย	ประเภทการค้า สินค้า	รวม
วัดทอง	1	1	1	3
ทิพย์นคร	0	0	0	0
สุเทพ	0	0	0	0
นิมมานเหมินท์	1	1	1	3
ศรีมังคลาจารย์	0	0	0	0
หัวแก้ว	1	1	1	3
ช้างเผือก	0	0	0	0
วังสิงห์คำ	1	1	1	3
เจริญราษฎร์	1	1	1	3
เจริญประเทศ	1	1	1	3
ช้างคลาน	5	5	5	15
ศรีคอนโชค	1	1	1	3
ท่าแพซอย 1	5	3	3	11
กำแพงดิน	1	1	1	3
ลอยเคราะห์	3	3	3	9
ท่าแพ	3	3	5	11
ช้างม้อต	5	5	5	15
ช่วงนรุ	5	5	5	15
วิชยานนท์	5	5	5	15
ไปรษณีย์	5	5	5	15
ท่าอิฐ	0	0	0	0
ราชวงศ์	0	0	0	0
สิทธิวิวงศ์	0	0	0	0
คชสาร	3	3	3	9
ข้อภูมิ	3	3	1	7
บุลกเมือง	3	3	1	7
ราชภาคนิคม	1	1	1	3
ราชดำเนิน	1	1	1	3
พระปกเกล้า	1	1	1	3
ราชวรคา	1	1	1	3
ราชวิถี	1	1	1	3
ราชเชียงใหม่	1	1	1	3
ช่างหล่อ	1	1	1	3
ป่ารุ่งบุรี	3	3	3	9
สามล้าน	1	1	1	3
สิงหาราช	1	1	1	3
อินทวโรธ	1	1	1	3
อารักษ์	1	1	1	3
บุญเรืองฤทธิ์	0	0	0	0
มณีนพรัตน์	1	1	1	3
ศรีภูมิ	1	1	1	3

ที่มา : จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ ค่าระดับคะแนนความสำคัญของตัวปัจจัย ไม่มี = 0 น้อย = 1 ปานกลาง = 3 มาก = 5
 ค่าระดับคะแนนรวมในแต่ละปัจจัย ไม่มี = 0-4 ปานกลาง = 5-9 มาก = 10-15

	แผนที่ 54 การวิเคราะห์เส้นทางจากปัจจัยด้านกิจกรรมการค้าที่สำคัญ	สัญลักษณ์ 	ระดับ ความสำคัญของถนน		น้อย ไม่มี
	วิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาเส้นทางถนนคนเดินในนครเชียงใหม่		 มาก ปานกลาง	 น้อย ไม่มี	
	สาขาวิชาการวางผังเมือง กาศวิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		ที่มา : จากการวิเคราะห์		

5.1.3 ด้านโบราณสถาน

โบราณสถาน เป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของเส้นทางถนนคนเดินให้พื้นที่มีเอกลักษณ์ และส่งเสริมการอนุรักษ์โบราณสถาน อาคารรูปแบบสถาปัตยกรรมได้เป็นอย่างดี จากการศึกษาภาพรวมของพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่ ที่ตั้งโบราณสถานที่สำคัญในนครเชียงใหม่จะประกอบด้วยสิ่งปลูกสร้าง หรือสถานที่ที่มีเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ ศาสนสถานที่สำคัญสืบเนื่องจากนครเชียงใหม่มีบทบาทความเป็นศูนย์กลางล้านนาในอดีต ภายในเขตเมืองเก่าจึงยังคงมีโบราณสถานและศาสนสถานที่สำคัญหลายแห่ง โดยเฉพาะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เช่น ประตู่ท่าแพ อนุสาวรีย์สามกษัตริย์ วัดพระสิงห์ วัดเจดีย์หลวง เป็นต้น ย่านโบราณสถานเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ถนนคนเดินประสบความสำเร็จ โดยพิจารณาร่วมกับการศึกษาของ Roberto Brambilla and Gianni Longo ได้ให้ความจำกัดความในส่วน “Pedestrian Street” มีความหมายเหมือนกับ “Pedestrian Mall” ว่าเป็นพื้นที่ที่แยกจากทางสัญจรรถยนต์ ไม่มีอุบัติเหตุจากรถยนต์ และมีส่วนประกอบต่างๆ ของเมือง เช่น รูปแบบสถาปัตยกรรม สถานที่ประวัติศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งการวิเคราะห์เพื่อแสดงลงในแผนที่จะใช้วิธีการแบ่งระดับความสำคัญจากเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- คุณค่าความสำคัญ หมายถึง โบราณสถานที่มีเป็นเอกลักษณ์แสดงออกถึงวัฒนธรรมในเมืองนั้นๆ และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์สำคัญก่อนนครเชียงใหม่ นอกจากนี้อายุของโบราณสถานก็เป็นส่วนสำคัญในการพิจารณาสำหรับเงื่อนไข โบราณสถานใดที่มีอายุเก่าแก่ มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อันยาวนานก็จะมีคุณค่าแก่การอนุรักษ์ พื้นที่ใดที่มีโบราณสถานในพื้นที่หลายแห่งและมีความสำคัญมาก ถนนบริเวณนั้นก็จะมีค่าความสำคัญเช่นกัน

- ลักษณะความหนาแน่นของกิจกรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งก็คือปริมาณความหนาแน่นของกิจกรรมและจำนวนการจัดในแต่ละปี เนื่องด้วยขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาวล้านนา หรือการจัดเทศกาลที่สำคัญของเมือง จึงทำให้ศาสนสถาน หรือสถานที่ที่มีความสำคัญ ได้มีการจัดกิจกรรมขึ้นเนื่องในวาระ หรือเทศกาล งานประเพณีสำคัญต่างๆ โดยเส้นทางใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเหล่านี้ก็จะได้รับการพิจารณา

- กลุ่มผู้มาเยือน หมายถึง ผู้ที่เข้าใช้พื้นที่อันได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ หรือประชาชนในพื้นที่ ซึ่งย่านโบราณสถานย่านใดมีประเภทกลุ่มคนที่หลากหลาย จะแสดงให้เห็นถึงระดับความสำคัญ และความนิยมของประชาชนหรือนักท่องเที่ยวในย่านโบราณสถานนั้นๆ จะส่งผลให้เส้นทางที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญในการที่จะรองรับผู้มาเยือน

จากเกณฑ์การพิจารณาปัจจัยด้านโบราณสถานในข้างต้น ทำให้ทราบว่าถนนเส้นใดมีความสำคัญมาก ปานกลาง น้อย โดยตารางที่ 5.3 จะแสดงค่าคะแนนตามศักยภาพของเส้นทาง

จากแผนที่ 5.5 แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เป็นโบราณสถาน หรือสถานที่ที่มีความสำคัญ อาคารที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญสำหรับบทบาทการท่องเที่ยวของถนนคนเดิน ซึ่งจะเห็นได้ว่าตำแหน่งของโบราณสถานส่วนใหญ่มีการกระจุกตัวอยู่บริเวณภายในกำแพงเมือง โดยมีวัดที่สำคัญ เช่น วัดพระสิงห์ วัดเจดีย์หลวง วัดเชียงมั่น

จากแผนที่ 5.6 แสดงให้เห็นถึงถนนที่มีความสำคัญตามลำดับ ซึ่งนอกจากเกณฑ์การพิจารณาที่กล่าวในข้างต้นแล้ว ในการลำดับความสำคัญของถนน จะต้องดูในเรื่องปริมาณของโบราณสถานด้วย เช่นบริเวณย่านอาคารที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เป็นต้น โดยมีถนน ดังนี้

ระดับมาก ได้แก่ ถนนอินทวโรรส ถนนราชวิถี ถนนเจริญราษฎร์ ถนนท่าแพ ถนนคชสาร ถนนชัยภูมิ ถนนมูลเมือง ถนนราชดำเนิน ถนนพระปกเกล้า ถนนสิงหราช ถนนสามล้าน ถนนบำรุงบุรี

ระดับปานกลาง ได้แก่ ถนนศรีภูมิ ถนนมณีนพรัตน์ ถนนราชภาคลินัย ถนนอารักษ์ ถนนอินทวโรรส ถนนบุญเรืองฤทธิ์ ถนนช่างหล่อ ถนนราชเชียงแสน ถนนสุเทพ

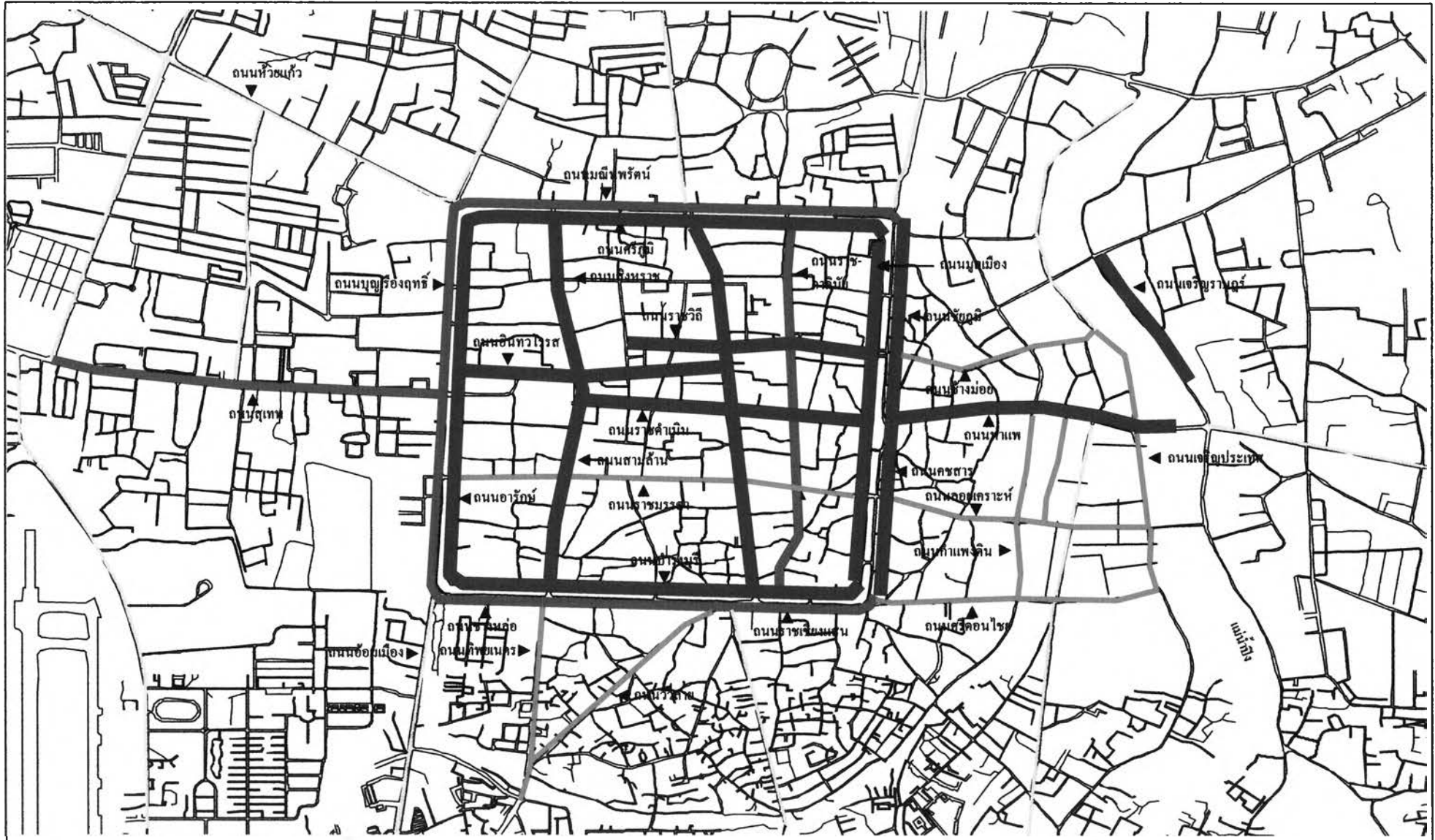
ระดับน้อย ได้แก่ ถนนราชมรรคา ถนนทิพยเนตร ถนนกำแพงดิน ถนนศรีดอนไชย ถนนลอยเคราะห์ ถนนท่าแพชอย 1 ถนนช้างม้อย ถนนเจริญประเทศ ถนนไพบรุษย์

ตารางที่ 5.3 สรุปผลคะแนนจากการประเมินศักยภาพของถนนในปัจจัยด้านโบราณสถาน

ถนน	ปัจจัยด้านโบราณสถาน (สถานที่สำคัญ วัด อาคาร สิ่งก่อสร้างรูปแบบสถาปัตยกรรมท้องถิ่น)			
	คุณค่าความสำคัญระดับเมือง	ความหนาแน่นของกิจกรรม	กลุ่ม ผู้มาเยือน	รวม
วิลาช	1	3	1	5
ทิพยนคร	1	1	1	3
สุเทพ	5	1	3	9
นิมมานเหมินท์	0	0	0	0
ศรีมังคลาจารย์	0	0	0	0
หัวแก้ว	0	0	0	0
ช้างเคือก	0	0	0	0
วังสิงห์คำ	0	0	0	0
เจริญราชบุรี	5	3	5	13
เจริญประเทศ	1	1	1	3
ช้างคลาน	0	0	0	0
ศรีคอนโชค	1	1	1	3
ท่าแพชอย 1	1	1	1	3
กำแพงหิน	0	0	0	0
ลอยเคราะห์	1	1	1	3
ท่าแพ	5	5	5	15
ช้างมอญ	1	1	1	3
ช่างแวรุ	1	1	1	3
วิชยานนท์	0	0	0	0
ไปรษณีย์	1	1	1	3
ท้ายวัง	0	0	0	0
ราชวงศ์	0	0	0	0
สิทธิวงษ์	0	0	0	0
คชสาร	5	5	5	15
ช่อภูมิ	5	5	5	15
มูลเมือง	5	5	5	15
ราชภาคนิษฐ์	5	1	3	9
ราชคณิน	5	5	5	15
พระปกเกล้า	5	5	5	15
ราชมรรคา	1	1	1	3
ราชวิถี	5	5	5	15
ราชเชียงแสน	5	1	1	7
ช่างหล่อ	5	1	1	7
บำรุงบุรี	5	5	5	15
สามล้าน	5	5	5	15
สิงหาราช	5	5	5	15
อินทวโรธ	5	5	5	15
อาร์กน์	5	3	1	9
บุญเรืองฤทธิ์	5	1	1	7
มณีนพรัตน์	5	1	1	7
ศรีภูมิ	5	1	1	7

ที่มา : จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ ค่าระดับคะแนนความสำคัญของตัวปัจจัย ไม่มี = 0 น้อย = 1 ปานกลาง = 3 มาก = 5
 ค่าระดับคะแนนรวมในแต่ละปัจจัย น้อย = 0 - 4 ปานกลาง = 5 - 9 มาก = 10 - 15

	แผนที่ 5.6 การวิเคราะห์เส้นทางจากปัจจัยด้านโบราณสถาน	สัญลักษณ์	ระดับความสำคัญของถนน	
	วิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาเส้นทางถนนคนเดินในนครเชียงใหม่		 มาก ปานกลาง น้อย ไม่มี	
	สาขาวิชาการวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย			ที่มา : จากการวิเคราะห์

5.1.4 ด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่น

ย่านวัฒนธรรมพื้นถิ่น จะเป็นปัจจัยที่มีความเด่นชัดในแง่ของพื้นที่ชุมชนที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีเรื่องราวความเป็นมาที่สำคัญต่อเมืองประกอบกับสภาพแวดล้อม รูปแบบอาคารในย่านที่จะแสดงให้เห็นถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และฟื้นฟู ซึ่งปัจจัยนี้จะช่วยส่งเสริมให้ถนนคนเดินมีเรื่องราวและบทบาทที่แสดงถึงวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ในอดีตและนำมาถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังได้เห็น ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีของ Harvey M. Rubenstein, 1992. ประกอบ ได้อธิบายว่าการออกแบบปรับปรุงเส้นทางจะต้องมีการศึกษาข้อมูลลักษณะเด่นของย่านและชุมชน เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของย่านและชุมชนนั้น

จากการสำรวจภาพรวมของพื้นที่ศึกษาจาก แผนที่ 5.7 แสดงให้เห็นถึงศูนย์กลางชุมชนวัฒนธรรมพื้นถิ่นที่สำคัญในนครเชียงใหม่ การวิเคราะห์เพื่อแสดงลงในแผนที่จะใช้วิธีการแบ่งระดับความสำคัญจากเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- เอกลักษณะในด้านวิถีชีวิต ซึ่งเอกลักษณะในปัจจัยย่านวัฒนธรรมพื้นถิ่น จะแสดงให้เห็นถึงอาชีพ ลักษณะความเป็นอยู่ที่ยังคงสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

- รูปแบบอาคาร คือภาพลักษณ์ ลักษณะสภาพของพื้นที่ที่มีความโดดเด่นในด้านความเป็นย่านชุมชนเก่าแก่ที่มีวัฒนธรรมพื้นถิ่น ซึ่งก็คือสภาพอาคาร ที่สะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมสิ่งก่อสร้างในอดีต ที่มีคุณค่าแก่การอนุรักษ์ และชุมชนยังคงรักษาให้คงอยู่มาจนถึงปัจจุบัน

- ประวัติศาสตร์ คือเรื่องราวความเป็นมา ของย่านที่มีความสำคัญสำหรับเมือง ซึ่งประวัติศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ทราบว่าย่านนี้มีความเกี่ยวข้องกับอดีตของใคร่คนในอดีต จนมาถึงปัจจุบันได้อย่างไรและมีการเปลี่ยนแปลงในด้านใดบ้าง

จากเกณฑ์การพิจารณาปัจจัยด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่นในข้างต้น ทำให้ทราบว่าถนนเส้นใดมีความสำคัญมาก ปานกลาง น้อย โดยตารางที่ 5.4 จะแสดงค่าคะแนนตามศักยภาพของเส้นทาง

เนื่องจากภายในพื้นที่ศึกษา มีชุมชนที่โดดเด่น มีเรื่องราวความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญและน่าสนใจอยู่ 2 ชุมชน คือ ชุมชนย่านวัดเกต และชุมชนบ้านวัวลาย ดังนั้นเกณฑ์ในการพิจารณาแบ่งระดับจึงมีระดับเดียว ในแผนที่ 5.7 จะแสดงแค่ตำแหน่งที่ตั้งเนื่องจากทั้ง 2 ชุมชนมีความสำคัญในระดับที่เท่ากัน คือบริเวณ ย่านชุมชนหัตถกรรมหายยา โดยครอบคลุมชุมชนนันทาราม ชุมชนศรีสุพรรณ ชุมชนหมื่นสาร ส่วนอีกบริเวณคือย่านชุมชนวัดเกต

จากแผนที่ 5.8 แสดงให้เห็นถึงถนนที่มีความสำคัญ ได้แก่ ถนนวัวลาย และถนนเจริญราษฎร์

จากการวิเคราะห์การลำดับความสำคัญของเส้นทางในแต่ละปัจจัย และได้มีการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาการให้ค่าระดับคะแนน ซึ่งรายละเอียดได้แสดงลงในตารางที่ 5.1 โดยค่าคะแนนจะทำให้เห็นความชัดเจนของระดับความสำคัญในแต่ละปัจจัย ที่มีตัวกำหนดหรือเกณฑ์ในการพิจารณาที่

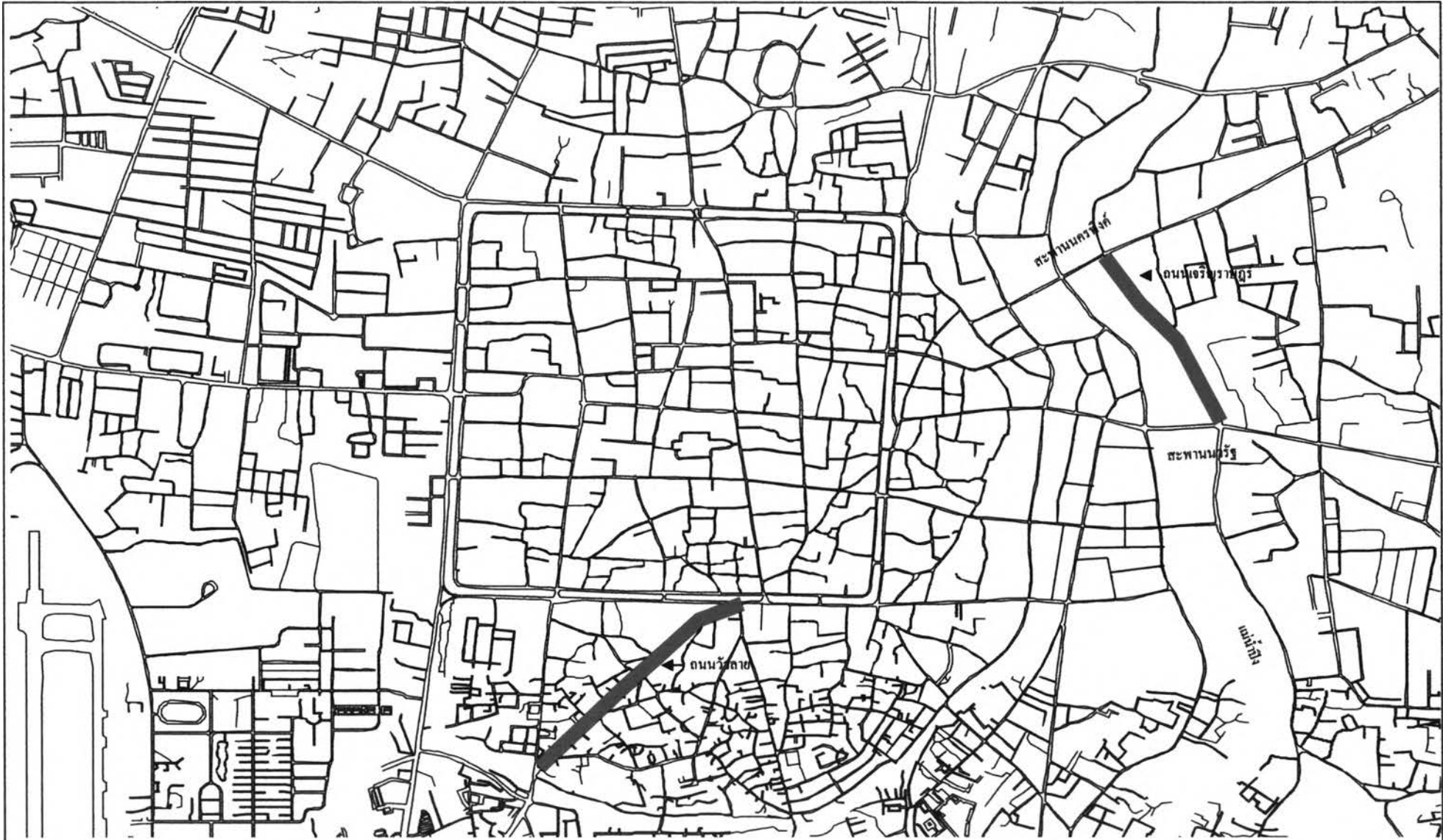
แตกต่างกันไป โดยในด้านการอธิบายได้นำแผนที่และตารางมาประกอบการอธิบายเพื่อให้เห็นถึงรายละเอียดเพิ่มขึ้น ซึ่งแผนที่จะแสดงให้เห็นถึง ตำแหน่ง ระดับความสำคัญ และความแตกต่าง รายละเอียดของแต่ละปัจจัย โดยนำเสนอในเชิงสัญลักษณ์ ส่วนตารางจะทำให้ทราบด้านข้อมูล เนื้อหาในรายละเอียด ค่าคะแนน ความแตกต่างในเชิงปริมาณ ตัวเลข ซึ่งทั้งแผนที่และตารางจะเป็นส่วนสำคัญในการพิจารณาเส้นทางถนนคนเดินในขั้นต่อไป

ตารางที่ 5.4 สรุปผลคะแนนจากการประเมินศักยภาพของถนนในปัจจัยด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่น

ถนน	ปัจจัยด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่น (ศูนย์กลางชุมชนย่านวัฒนธรรมพื้นถิ่น)			
	วิถีชีวิต	รูปแบบอาคาร	ประวัติศาสตร์	รวม
วัดชาย	5	3	5	13
ทิพย์นคร	0	0	0	0
สุเทพ	0	0	0	0
นิมมานเหมินท์	0	0	0	0
ศรีมังคลาจารย์	0	0	0	0
ห้วยแก้ว	0	0	0	0
ช้างเคือก	0	0	0	0
วังสิงห์คำ	0	0	0	0
เจริญราษฎร์	3	5	5	13
เจริญประเทศ	0	0	0	0
ช้างคลาน	0	0	0	0
ศรีคอนโชค	0	0	0	0
ท่าแพชอติ	0	0	0	0
กำแพงดิน	0	0	0	0
ลอยเคราะห์	0	0	0	0
ท่าแพ	0	0	0	0
ช้างมอย	0	0	0	0
ช่างเมรุ	0	0	0	0
วิชยานนท์	0	0	0	0
ไพบรณีย์	0	0	0	0
ท้ายวัง	0	0	0	0
ราชวงศ์	0	0	0	0
สิทธิวงศ์	0	0	0	0
คชสาร	0	0	0	0
จัดภูมิ	0	0	0	0
มูลเมือง	0	0	0	0
ราชภาคนิย	0	0	0	0
ราชดำเนิน	0	0	0	0
พระปกเกล้า	0	0	0	0
ราชบรรดา	0	0	0	0
ราชวิถี	0	0	0	0
ราชเชียงแสน	0	0	0	0
ช่างหล่อ	0	0	0	0
บำรุงบุรี	0	0	0	0
สามล้าน	0	0	0	0
สิงหาราช	0	0	0	0
อินทวโรต	0	0	0	0
อาร์กม	0	0	0	0
บุญเรืองฤทธิ์	0	0	0	0
มณีนพรัตน์	0	0	0	0
ศรีภูมิ	0	0	0	0

ที่มา : จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ คำระดับคะแนนความสำคัญของตัวปัจจัย ไม่มี = 0 น้อย = 1 ปานกลาง = 3 มาก = 5
คำระดับคะแนนรวมในแต่ละปัจจัย น้อย = 0-4 ปานกลาง = 5-9 มาก = 10-15

	แผนที่ 5.8 การวิเคราะห์เส้นทางจากปัจจัยด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่น	สัญลักษณ์ 	ระดับความสำคัญของถนน			ที่มา : จากการวิเคราะห์
	วิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาเส้นทางถนนคนเดินในนครเชียงใหม่		มาก ปานกลาง น้อย ไม่มี 			
	สาขาวิชาการวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย					

ตารางที่ 5.5 สรุปเส้นทางในแต่ละปัจจัย โดยลำดับความสำคัญ ดังนี้

ปัจจัยถนนคนเดิน			
ปัจจัยด้านที่ทักบริการ ด้านการท่องเที่ยว	ปัจจัยด้านกิจกรรม การค้าที่สำคัญ	ปัจจัยด้าน โบราณสถาน	ปัจจัยด้าน วัฒนธรรมพื้นถิ่น
1. ถนนเจริญประเทศ	1. ถนนช้างคลาน	1. ถนนคชสาร	1. ถนนวิภาวดี
1. ถนนช้างคลาน	1. ถนนช้างม้อช	1. ถนนชัยภูมิ	1. ถนนเจริญราษฎร์
1. ถนนลอยเคราะห์	1. ถนนช่วงเมรุ	1. มูลเมือง	
1. ถนนชัยภูมิ	1. ถนนวิชานนท์	1. ถนนราชดำเนิน	
5. ถนนกำแพงดิน	1. ถนนไพบรุษย์	1. ถนนพระปกเกล้า	
5. ถนนท่าแพ	2. ถนนท่าแพชอย 1	1. ถนนราชวิถี	
5. ถนนราชดำเนิน	2. ถนนท่าแพ	1. ถนนสามล้าน	
8. ถนนท่าแพชอย 1		1. ถนนสิงหราช	
9. ถนนห้วยแก้ว		1. ถนนอินทวโรรส	
		1. ถนนบำรุงบุรี	
		1. ถนนท่าแพ	
		12. ถนนเจริญราษฎร์	

ที่มา : จากการวิเคราะห์

จากตาราง 5.5 แสดงให้เห็นถนนที่มีค่าระดับคะแนนรวมในแต่ละปัจจัย ที่มีค่าระดับตั้งแต่ 10 - 15 คะแนนและเรียงลำดับคะแนน ซึ่งเส้นทางที่ได้คะแนนในระดับมากในปัจจัยนั้นจะนำไปพิจารณาเพื่อการคัดเลือกเส้นทางที่เหมาะสมในแต่ละประเภท ในขั้นตอนต่อไปจะเป็นการกำหนดประเภทของถนนคนเดินเพื่อที่จะสามารถคัดเลือกเส้นทางที่มีศักยภาพ ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของถนนคนเดินในแต่ละประเภท ซึ่งเกณฑ์ในการกำหนดประเภทของถนนคนเดินนั้นจะเสนอในขั้นตอนต่อไป ส่วนเส้นทางที่ได้คะแนนระดับรองลงไป จะนำไปพิจารณาร่วมกับข้อเสนอแนะในบทที่ 6 ซึ่งจะเป็นเส้นทางที่รอการพิจารณา และเตรียมไว้สำหรับการดำเนินงานตามหลังจากที่เส้นทางที่มีค่าคะแนนระดับมากได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

5.2 วิธีการกำหนดประเภทของถนนคนเดิน

การพิจารณาประเภทของถนนคนเดินจะคัดเลือกจากปัจจัยด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งปัจจัยแต่ละปัจจัยมีลักษณะความโดดเด่น เอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งลักษณะจุดเด่นเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานของกิจกรรมหรือการใช้งานเฉพาะของเส้นทางนั้นๆ ดังนั้นการกำหนดประเภทของถนนคนเดินจะช่วยให้บทบาทเดิมมีการเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด แต่จะต้องดำเนินการพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบของถนนคนเดิน จากการศึกษาปัจจัยของถนนคนเดินจะเป็นส่วนสำคัญในการคัดเลือกเส้นทาง เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยทั้ง 4 ได้แก่

1. ปัจจัยด้านที่พักบริการด้านการท่องเที่ยว
2. ปัจจัยด้านกิจกรรมการค้าที่สำคัญ
3. ปัจจัยด้านโบราณสถาน
4. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่น

ปัจจัยทั้ง 4 จะมีความชัดเจนของการหาศักยภาพ บทบาท เอกลักษณ์ที่โดดเด่นของพื้นที่ ดังนั้นปัจจัยจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญ สำหรับการกำหนดประเภทของถนนคนเดินให้มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน โดยการกำหนดประเภทถนนคนเดินจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลักประกอบกับปัจจัยร่วมอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน (ดูจากแผนภูมิที่ 5.1) และบทบาท ศักยภาพที่โดดเด่นของนครเชียงใหม่

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของนครเชียงใหม่ ในหลายด้านพบว่านครเชียงใหม่เป็นเมืองที่มีหลายบทบาท เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ ทำเลที่ตั้ง สภาพอากาศที่มีความเหมาะสม จึงทำให้นครเชียงใหม่มีบทบาทที่สำคัญ คือ

- การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคเหนือ จากจำนวนผู้มาเยือน นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว พ.ศ.2542 - 2547 จะเห็นได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวมีปริมาณเพิ่มขึ้น สร้างรายได้จากการท่องเที่ยว 45,066.88 ล้านบาท รวมไปถึงสถานประกอบการด้านการบริการนักท่องเที่ยวภายในเทศบาลนครเชียงใหม่ (โรงแรม เกสเฮาส์) มีจำนวนหนาแน่นมากขึ้นตามปริมาณนักท่องเที่ยว โดยครอบคลุมพื้นที่บริเวณ ด.ช้างคลาน ด.ช้างม่อข ด.พระสิงห์ ด.ศรีภูมิ จากบทบาทการท่องเที่ยว ส่งผลให้นครเชียงใหม่เป็นเมืองที่มีเศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาในหลายด้าน โดยเฉพาะธุรกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองแก่นักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น

- บทบาทในฐานะพื้นที่ที่มีคุณค่าทางประเพณีและวัฒนธรรม บทบาทของพื้นที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่ชัดเจน สืบเนื่องจากนครเชียงใหม่มีบทบาทความเป็นศูนย์กลางล้านนาในอดีต และเคยมีความรุ่งเรืองของพุทธศาสนามาก่อน จะสังเกตเห็นได้ว่าภายในเขตสี่เหลี่ยมคูเมืองยังมีวัดอยู่เป็นจำนวนถึง 36 วัดด้วยกัน และมีอาคารรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น โบราณสถานที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ยังคงอยู่ โดยส่วนมากแล้วนักท่องเที่ยวมักนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในเทศกาลพิเศษหรือเทศกาลที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปหัตถกรรม เนื่องจากในช่วงเทศกาลจะมีการแสดงทางวัฒนธรรมพื้นเมือง ขบวนแห่ การออกร้านขายสินค้าพื้นเมือง นครเชียงใหม่มีงานประเพณีที่จัดขึ้นเป็นประจำ

ทุกปี ซึ่งทางองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและเทศบาลนครเชียงใหม่ รวมถึงหน่วยงานราชการอื่นๆ ได้ร่วมกันจัดงานเทศกาลขึ้นทุกปี ผลพวงจากบทบาททางประเพณี วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ก่อให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มากมายที่นำไปสู่รายได้หลักของเมือง

- บทบาทของศูนย์กลางธุรกิจการค้าของเมืองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากการศึกษาที่เทศบาลนครเชียงใหม่ มีประวัติความเป็นมาในการเป็นย่านการค้าใจกลางเมืองมาตั้งแต่อดีต โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังเป็นย่านการค้าศูนย์กลางที่สำคัญสำหรับจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งปัจจุบันยังคงมีกิจกรรมการค้าขายอย่างหนาแน่น ย่านการค้าที่สำคัญนี้ได้ครอบคลุมบริเวณตลาดวโรรส ตลาดต้นลำไย เนื่องจากความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของการค้า ส่งผลให้ตลาดวโรรสและตลาดต้นลำไยมีการขยายตัวทางด้านกายภาพ และทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้พื้นที่ขาดการจัดระเบียบที่ดี รวมทั้งมีสภาพที่แออัด พื้นที่การค้าและพื้นที่สำหรับการเดินไม่เพียงพอทำให้ผู้ที่เดินเลือกซื้อสินค้าต้องลงเดินบนท้องถนน นอกจากนี้ย่านการค้าอันเก่าแก่แล้วยังมีการค้ารูปแบบธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว คือบริเวณถนนช้างคลาน หรือไนท์บาร์ชา โดยเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี

ผลพวงจากบทบาทในหลายๆ ด้าน ก่อให้เกิดพื้นที่ที่มีศักยภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลดีในการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาประเภทของถนนคนเดิน จากปัจจัยในการคัดเลือกถนนคนเดิน ประกอบกับบทบาทของนครเชียงใหม่ทำให้เกิดแนวคิดในการแบ่งประเภทของถนนคนเดิน โดยการแบ่งประเภทของถนนคนเดิน จะทำให้เส้นทางที่ได้จากการวิเคราะห์มีการใช้งานได้อย่างเหมาะสม และเป็นการกำหนดขอบเขตแนวทางการจัดให้เส้นทางมีจุดประสงค์ในแนวทางที่วางไว้ การกำหนดประเภทของถนนคนเดินจะเป็นการสร้างเอกลักษณ์ บทบาท ลักษณะกิจกรรม ให้มีความเหมาะสมในการใช้งานแต่ละพื้นที่รวมถึงสภาพแวดล้อม ชุมชนเมืองในแต่ละย่านอย่างกลมกลืน จากการศึกษาวิเคราะห์ได้สรุปลักษณะประเภทของถนนคนเดินที่มีความเหมาะสมต่อนครเชียงใหม่ ซึ่งมี 4 ประเภทโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้า มีแนวคิดมาจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic activity) ของ Roberto Brambilla ands Gianni Longo (1977a: 37)
2. ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้าเชิงกิจกรรม (ช่วงกลางคืน) มีแนวคิดมาจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic activity) ของ Roberto Brambilla ands Gianni Longo (1977a: 37) และกิจกรรมทางสังคม (Social activity) ของ Roberto Brambilla (1977b: 37)
3. ถนนคนเดินประเภทท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมของชุมชนเมือง มีแนวคิดมาจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic activity) ของ Roberto Brambilla ands Gianni Longo (1977a: 37) กิจกรรมทางสังคม (Social activity) ของ Roberto Brambilla (1977b: 37) และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและทางกายภาพ (Environment and Physical Factor) มีนักวิชาการ เช่น วิมลสิทธิ์ ทรายางกูร (2541: 181) Harvey M. Rubenstein (1992: 32)

4. ถนนคนเดินประเภทอนุรักษ์ย่านวัฒนธรรมพื้นถิ่นและโบราณสถานมีแนวคิดมาจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและทางกายภาพ (Environment and Physical Factor) มีนักวิชาการ เช่น วัฒนสิทธิ์ ทรยางกูร (2541: 181) Harvey M. Rubenstein (1992: 32)

5.2.1 ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้า

ถนนคนเดินประเภทนี้พิจารณาจากปัจจัยด้านกิจกรรมการค้าที่สำคัญเป็นหลัก โดยปัจจัยมีความชัดเจนในแง่ของการค้า สินค้ามีความหลากหลาย รวมถึงตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายหลายกลุ่มจากการที่สินค้ามีความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นถิ่นอยู่ สร้างแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวที่ต้องการหาของฝาก ของที่ระลึกเข้าไปจับจ่ายซื้อของ ดังนั้นถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้า จึงมีวัตถุประสงค์หลักในการปิดถนน เพื่อต้องการเปลี่ยนแปลงระบบการสัญจรถนนให้มีความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวและผู้ที่เดินซื้อของ รวมถึงดึงดูดให้มีลูกค้าที่หลากหลายเพิ่มขึ้น ลักษณะที่โดดเด่นจากการค้าขายขนาดใหญ่สินค้าที่มีความหลากหลาย จะเป็นที่นิยมของประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวมีกิจกรรมที่หนาแน่นตลอดวัน

จากศักยภาพของนครเชียงใหม่ ในฐานะบทบาทของศูนย์กลางธุรกิจการค้าของเมืองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีประวัติความเป็นมาในการเป็นย่านการค้าใจกลางเมืองมาตั้งแต่อดีต มีสินค้าที่สื่อถึงเอกลักษณ์ของเมืองได้เป็นอย่างดี โดยจะทำให้ถนนคนเดินในประเภทนี้มีความโดดเด่นในการที่ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของเมืองและยังทำให้เศรษฐกิจจากการค้าดีขึ้น

กรณีเมื่อมีการปิดเส้นทางจราจรเพื่อปิดเป็นถนนคนเดินแล้ว จะทำให้บรรยากาศในการซื้อขายให้เป็นไปอย่างสะดวกและปลอดภัย จะสอดคล้องกับ Todd Litman (2002) Robin Blair (2002) Bill Demopoulos (2002) กล่าวถึงสภาพแวดล้อมถนนคนเดิน จำเป็นต้องมีความปลอดภัยทั้งทางเท้าและทางข้าม ช่วยสร้างแรงจูงใจให้กับนักท่องเที่ยว ประชาชนให้เข้ามาจับจ่ายซื้อของกันมากขึ้นโดยกิจกรรมการค้าขายส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงเวลากลางวันมากกว่าในช่วงกลางคืน

5.2.2 ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้าเชิงท่องเที่ยว

ถนนคนเดินประเภทนี้ พิจารณาจากปัจจัยด้านกิจกรรมการค้าในช่วงเวลากลางคืน โดยปัจจัยมีความชัดเจนในแง่ของการค้าประเภทของที่ระลึก สินค้ามีความโดดเด่นและมีความชัดเจนในแง่การส่งเสริมทัศนกรรมพื้นถิ่น งานศิลปะหลากหลายประเภท ส่วนใหญ่เป็นสินค้าผลิตด้วยมือ (Handmade) และได้มีการพิจารณาร่วมกับปัจจัยด้านที่พักบริการด้านการท่องเที่ยวด้วย ทั้งสองปัจจัยเป็นปัจจัยหลัก เนื่องจากเงื่อนไขในช่วงเวลา ปัจจัยด้านที่พักจะส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่เส้นทางถนนคนเดินได้สะดวกขึ้น จากการวิเคราะห์ในข้างต้นทำให้ทราบถึงย่านกิจกรรมการค้าที่สำคัญในช่วงเวลากลางคืน ซึ่งช่วงเวลานี้เป็นเงื่อนไขสำคัญของกิจกรรม

ดังนั้นถนนคนเดินประเภทนี้จึงเกิดจากช่วงเวลาของกิจกรรมเป็นหลัก โดยที่ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้าช่วงกลางคืน จะเน้นกิจกรรมการเดินท่องเที่ยวเพื่อซื้อสินค้าในช่วงกลางคืน โดยจะเป็นบรรยากาศเชิงท่องเที่ยวมากกว่าการค้า มีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจ ตลอดจนงานหัตถกรรมพื้นถิ่น และเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มาซื้อของหรือเดินท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย และความเพลิดเพลินรวมทั้งเป็นช่วงเวลากลางคืนอากาศไม่ร้อน จึงช่วยสร้างบรรยากาศในการเดินเลือกซื้อของได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้กิจกรรมการเดินซื้อของในช่วงกลางคืนแล้ว ถนนคนเดินประเภทนี้ยังมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมทางด้านการบินเทิน เช่น คอนเสิร์ต ผสมผสานกับงานศิลปะที่สื่อถึงประเพณี วัฒนธรรม ซึ่งกิจกรรมทั้งสองประเภทจะช่วยส่งเสริมถนนคนเดินประเภทนี้ ให้มีความหลากหลาย ในด้านกิจกรรมจะเป็นสีสัน เอกลักษณะให้กับเส้นทางถนนคนเดิน และเป็นการเชื่อมโยงเส้นทางและระยะเวลาในการจัดกิจกรรมถนนคนเดินวันอาทิตย์ให้มีความต่อเนื่องอีกด้วย

5.2.3 ถนนคนเดินประเภทท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมของชุมชนเมือง

ถนนคนเดินประเภทนี้มีความโดดเด่นในความหลากหลายด้านกิจกรรม ดังนั้นจึงพิจารณาจากปัจจัยถึง 3 ด้านด้วยกันคือ ปัจจัยโบราณสถานเป็นปัจจัยหลักซึ่งจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ แนวคิดของการจัด ปัจจัยด้านกิจกรรมการค้าเป็นส่วนสำคัญ ที่ทำให้ทราบถึงพื้นที่ที่เกิดธุรกิจการค้าเพื่อบริการนักท่องเที่ยวโดยตรง ซึ่งจะเป็นพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินเช่นกัน ส่วนปัจจัยด้านที่พักบริการด้านการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่เส้นทางถนนคนเดินได้สะดวกขึ้น

ลักษณะถนนคนเดินประเภทนี้จะเน้นการจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของชุมชนเมือง ซึ่งในนครเชียงใหม่ได้มีการจัดกิจกรรมถนนคนเดินวันอาทิตย์ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้บริเวณพื้นที่ถนนในการพักผ่อนซื้อขายสินค้า รวมถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ของนครเชียงใหม่ เน้นให้ชุมชนเมืองได้มีกิจกรรมร่วมกัน จัดให้มีเวทีสาธารณะให้ประชาชนได้มีการรวมกลุ่มแสดงความคิดเห็นในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ และถนนคนเดินประเภทนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ก็จะเป็นการดำเนินงานให้ต่อเนื่องจากถนนคนเดินในปัจจุบันเพิ่มเส้นทางให้มีความต่อเนื่อง ทั้งทางด้านกิจกรรม ระยะเวลาให้มีความเชื่อมโยง ซึ่งสภาพแวดล้อมสองข้างทางมีความสำคัญ ในการเพิ่มบทบาทในความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ได้เป็นอย่างดีช่วยให้บรรยากาศในการเดินเที่ยวมีความน่าสนใจขึ้น

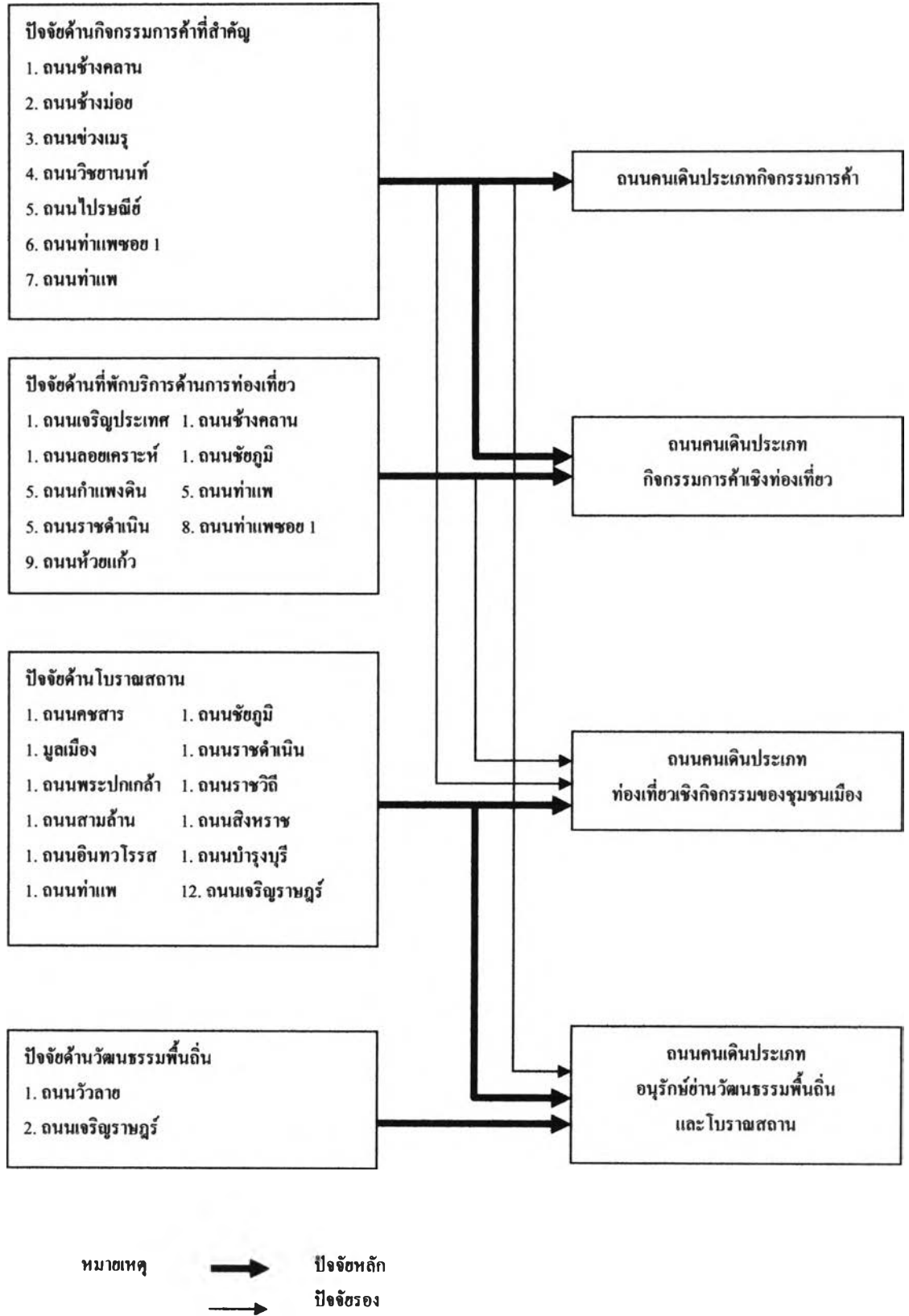
5.2.4 ถนนคนเดินประเภทอนุรักษ์ย่านวัฒนธรรมพื้นถิ่นและโบราณสถาน

ถนนคนเดินประเภทนี้มีความโดดเด่นของความเป็นย่านชุมชนเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยพิจารณาจากปัจจัย 2 ด้านด้วยกันคือ ปัจจัยหลัก คือปัจจัยด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่น และปัจจัยด้านโบราณสถาน ซึ่งมีความชัดเจนในการกำหนดถนนคนเดินประเภทนี้ จะช่วยตอบสนองการดำเนินงานให้ตรงตาม

วัตถุประสงค์ ปัจจัยด้านโบราณสถาน ปัจจัยนี้ช่วยให้ทราบถึงพื้นที่ที่มีอาคาร สิ่งก่อสร้างที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น จะเป็นส่วนสำคัญทางด้านสภาพแวดล้อม ส่วนปัจจัยด้านกิจกรรมการค้า ทำให้ทราบถึงพื้นที่ที่มีกิจกรรมการค้าในด้านการบริการทางการท่องเที่ยวซึ่งมีผลพวงมาจากย่านวัฒนธรรมพื้นถิ่น จากสภาพอาคารหรือเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชมย่านเก่าแก่ จึงทำให้เกิดธุรกิจที่เน้นกลุ่มเป้าหมายเป็นนักท่องเที่ยว ดังนั้นปัจจัยกิจกรรมการค้าจึงมีส่วนสำคัญสำหรับถนนคนเดินประเภทนี้เช่นกัน

ถนนคนเดินประเภทนี้จะเน้นการอนุรักษ์พื้นที่ที่มีความสำคัญในด้านประวัติศาสตร์ และเป็นพื้นที่พักผ่อนของชุมชนเมือง ในบางพื้นที่มีชุมชนเก่าแก่ซึ่งมีอาคารรูปแบบสถาปัตยกรรมท้องถิ่น โดยจัดเป็นถนนคนเดินเพื่ออนุรักษ์พื้นที่ทางประวัติศาสตร์ อาจจะมีกิจกรรมท่องเที่ยวผสมผสานกับกิจกรรมที่มีความคิดสร้างสรรค์ส่งเสริมภาพลักษณ์พื้นที่ด้วยบรรยากาศของย่านเก่าแก่ ที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงเป็นธุรกิจร้านค้าหลากหลายประเภท ซึ่งก็เป็นไปตามยุคสมัยแต่ยังคงรักษารูปแบบอาคารไว้ได้ โดยจะต้องอาศัยความร่วมมือจากร้านค้าบริเวณสองข้างทางและชุมชนจะเป็นการส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างยาวนาน

จากการกำหนดประเภทของถนนคนเดิน จะทำให้เห็นถึงรายละเอียด ความแตกต่างในแต่ละประเภท โดยถนนคนเดินในแต่ละประเภทจะเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้การดำเนินงาน การจัดการกิจกรรม ตลอดจนการจัดการในด้านต่างๆ มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งาน ซึ่งจะช่วยให้การจัดถนนคนเดินมีระยะเวลาที่ยาวนาน

แผนภูมิที่ 5.1 การกำหนดประเภทถนนคนเดินจากปัจจัย

5.3 เกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมเพื่อกำหนดเส้นทางของประเภทถนนคนเดิน

การกำหนดเกณฑ์ คือเพื่อต้องการที่จะหาตัวชี้วัดของถนนคนเดินในแต่ละประเภท ว่าถนนคนเดินประเภทนี้ได้มาซึ่งเหตุผลอะไร โดยการกำหนดเกณฑ์มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการจัดกลุ่ม หรือ คัดเลือกเส้นทาง โดยการคัดเลือกจะพิจารณาจากเส้นทางที่มีศักยภาพคล้ายกัน ในปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง เพื่อที่จะนำเส้นทางเหล่านั้นมาดำเนินการเพื่อคัดเลือกในขั้นตอนต่อไป

ซึ่งเกณฑ์การพิจารณาในการคัดเลือกเส้นทาง มาจากปัจจัยหลักของถนนคนเดิน ปัจจัยทั้ง 4 ด้านได้สรุปเส้นทางที่มีค่าคะแนนในระดับมากในแต่ละปัจจัย ดังนั้นเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมในการคัดเลือกเส้นทางในแต่ละประเภทของถนนคนเดิน จึงพิจารณาจากเส้นทางในแต่ละปัจจัยหลักซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ในช่วงต้น โดยที่เกณฑ์ในการกำหนดประเภทถนนคนเดิน ได้ใช้ปัจจัยถนนคนเดินมาทำการพิจารณาอยู่แล้ว ดังนั้นเส้นทางในแต่ละปัจจัยหลักจะถูกนำไปพิจารณาเช่นกัน (ดูจากแผนภูมิที่ 5.1) เส้นทางที่มีความเหมาะสมในการพิจารณา เพื่อที่จะทำการคัดเลือกเป็นเส้นทางถนนคนเดินในขั้นตอนต่อไป มีดังนี้

1. ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้า มีเส้นทางที่คัดเลือกได้แก่

- ถนนช้างคลาน
- ถนนช่างม่อย
- ถนนช่วงเมรุ
- ถนนวิชยานนท์
- ถนนไพบรณีย์
- ถนนท่าแพชอย 1
- ถนนท่าแพ

2. ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้าเชิงท่องเที่ยว มีเส้นทางที่คัดเลือกได้แก่

- ถนนช้างคลาน
- ถนนช่างม่อย
- ถนนช่วงเมรุ
- ถนนวิชยานนท์
- ถนนไพบรณีย์
- ถนนท่าแพชอย 1
- ถนนท่าแพ
- ถนนห้วยแก้ว
- ถนนราชดำเนิน
- ถนนเจริญประเทศ
- ถนนลอยเคราะห์
- ถนนกำแพงดิน
- ถนนชัยภูมิ

3. ถนนคนเดินประเภทท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมของชุมชนเมือง มีเส้นทางที่คัดเลือกได้แก่

- ถนนคชสาร
- ถนนชัยภูมิ
- มูลเมือง
- ถนนราชดำเนิน
- ถนนพระปกเกล้า
- ถนนราชวิถี
- ถนนสามล้าน
- ถนนสิงหราช
- ถนนอินทวโรรส
- ถนนบำรุงบุรี
- ถนนท่าแพ
- ถนนเจริญราษฎร์

4. ถนนคนเดินประเภทอนุรักษ์ย่านวัฒนธรรมพื้นถิ่น และโบราณสถาน มีเส้นทางที่คัดเลือกได้แก่
- ถนนวัวลาย	- ถนนเจริญราษฎร์
- ถนนคชสาร	- ถนนชัยภูมิ
- มูลเมือง	- ถนนราชดำเนิน
- ถนนพระปกเกล้า	- ถนนราชวิถี
- ถนนสามล้าน	- ถนนสิงหราช
- ถนนอินทวโรรส	- ถนนบำรุงบุรี
- ถนนท่าแพ	- ถนนเจริญราษฎร์

5.4 การกำหนดเกณฑ์การพิจารณา เพื่อคัดเลือกเส้นทางในการปิดเส้นทางจราจรเป็นถนนคนเดินที่เหมาะสมในนครเชียงใหม่

จากกระบวนการวิเคราะห์ข้างต้นแสดงให้เห็นถึงเส้นทางทั้งหมดที่มีศักยภาพเท่าๆ กัน ในแต่ละประเภท ดังนั้นจึงต้องพิจารณาความสำคัญของเส้นทางแต่ละเส้นในรายละเอียด ซึ่งเมื่อทำการปิดเส้นทางบริเวณพื้นที่นี้จะส่งผลกระทบต่อมาก น้อย ประการใดต่อกิจกรรมพื้นที่รอบๆ จากการที่วิเคราะห์ด้านศักยภาพพื้นที่ในขั้นตอนแรกก่อนนั้น เป็นการคัดเลือกเส้นทางครอบคลุมพื้นที่ศึกษาคร่าวๆ โดยแสดงให้เห็นถึงบทบาท เอกลักษณ์ ที่มีความหลากหลายในแต่ละพื้นที่โดยการค้นหาจะไม่ถูกจำกัดในด้านอื่นๆ ผลจากการวิเคราะห์จะทำให้ได้เส้นทางที่มีศักยภาพที่เหมาะสม และมีความหลากหลายจำนวนมากจะเป็นผลดีในขั้นตอนสุดท้ายของการคัดเลือกเส้นทาง โดยเมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ในการกำหนดแล้ว จำนวนถนนจะลดจำนวนลง เนื่องจากเหตุจำเป็นทางด้านการสัญจรซึ่งก็อาจเป็นเส้นทางที่ใช้เป็นเส้นทางผ่านเป็นหลัก

และเมื่อปิดเส้นทางจราจรก็ส่งผลกระทบต่อพื้นที่รอบๆ แต่เนื่องจากในบางเส้นทางมีศักยภาพค่อนข้างสูง ดังนั้นจึงควรมีเงื่อนไขในการพิจารณา ซึ่งก็อาจจะต้องพิจารณาถึงปริมาณการจราจรในแต่ละช่วงเวลาว่าควรมีการจัดในช่วงเวลาใด จึงจะเหมาะสมกับกิจกรรมและช่วงการจราจร ระยะเวลาว่างของถนนจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบประเภทการสัญจรภายในถนนคนเดิน เช่น เปิดให้คนเดินอย่างเดียว ห้ามยานพาหนะทุกชนิดเข้า หรือให้รถขนส่งมวลชนเข้าร่วมโดยแบ่งช่องการจราจร เป็นต้นซึ่งระยะเวลาว่างจะเป็นตัวกำหนดความสามารถในการรองรับปริมาณคนเดินและยานพาหนะที่มีความเหมาะสม ประกอบกับกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ด้วย โดยจะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดรูปแบบของการจัดซึ่งจะเสนอในขั้นตอนต่อไป

นอกจากเงื่อนไขทางด้านจราจรแล้ว ก็ยังมีเงื่อนไขอื่นๆประกอบการพิจารณา และในการคัดเลือกเส้นทางในแต่ละประเภท จะมีเกณฑ์ในการพิจารณาที่ต่างกันตามกิจกรรม หรือวัตถุประสงค์ของแต่ละประเภทตามที่กล่าวไว้แล้วในหัวข้อ 5.2 โดยจะใช้พิจารณาร่วมกับระบบการจราจรสำหรับเกณฑ์การให้คะแนนในระดับมาก ปานกลาง น้อย ในแต่ละเงื่อนไขต้องเปรียบเทียบระดับ

ความสำคัญของถนนทุกเส้นทางในประเภทนั้น ๆ รวมถึงเกณฑ์การคัดเลือกสำหรับขั้นตอนสุดท้ายจะมีความละเอียดกว่าในขั้นตอนแรก ซึ่งจะทำให้ค่าคะแนนที่ได้มีความเหมาะสมและมีความชัดเจนขึ้น โดยมีรายละเอียดการพิจารณา ดังนี้

5.4.1 ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้า

ถนนคนเดินประเภทนี้มาจากการพิจารณาปัจจัยกิจกรรมการค้าที่สำคัญ ดังนั้นเกณฑ์ในการพิจารณาจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการซื้อขาย จำนวน ประเภทสินค้า ปริมาณความหนาแน่นของการใช้ถนนแต่ละเส้น เช่น การมีปริมาณของสินค้าที่หลากหลายประเภท การมีสินค้าพื้นเมืองที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาตินิยมเข้ามาเดิน เป็นต้น แต่ก็ต้องพิจารณาถึงระบบการจราจรในพื้นที่ที่ประกอบด้วย

จากการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ ทำให้ทราบว่าเส้นทางที่มีความสำคัญ จะอยู่บริเวณ ตลาดวโรรส ตลาดคั่นลำไย ครอบคลุมถนนช้างม้อย ถนนช่วงเมรุ ถนนวิชยานนท์ ถนนไผ่ผดุง รวมถึงธุรกิจบริการนักท่องเที่ยว บริเวณตลาดไนท์บาร์ซ่า คือถนนช้างคลาน ถนนลอยเคราะห์ ถนนท่าแพ ซึ่งเกณฑ์การพิจารณาจะพิจารณาการใช้พื้นที่ในช่วงเวลากลางวันเป็นหลัก มีรายละเอียดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- การสัญจรเพื่อมายังพื้นที่ คือ เป็นการเดินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อมายังย่านการค้า โดยเฉพาะ หรือเป็นการเดินทางเพื่อเชื่อมไปยังพื้นที่อื่นๆ เช่น ถนนที่มีหน้าที่ให้บริการต่อที่คินที่อยู่สองข้างทางเพียงเล็กน้อย หรือไม่ให้เลย ซึ่งเกณฑ์นี้จะมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมในพื้นที่ โดยจะทำให้ทราบถึงปริมาณของกิจกรรมบริเวณพื้นที่
- จำนวนผู้ใช้บริการรถโดยสาร เกณฑ์นี้จะเป็นตัวชี้วัดด้านระบบขนส่งสาธารณะ เมื่อมีการปิดเส้นทางจราจรแล้วจะช่วยลดปัญหาในด้านที่จอดรถ ซึ่งเกณฑ์นี้จะช่วยส่งเสริมในด้านการลดปริมาณการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลได้มาก
- ปริมาณการเดินเท้า เส้นทางใดที่มีปริมาณของผู้ที่ใช้วิธีการเดินเท้ามาก ย่อมเป็นผลดี ซึ่งจะส่งเสริมการปิดถนนเพื่อให้คนเดินเป็นอย่างยิ่ง
- ระยะทางในการเข้าถึงพื้นที่ คือ เป็นระยะทางในการเข้าถึงย่านศูนย์กลางการค้า (ตลาดวโรรส ตลาดคั่นลำไย) เส้นทางใดมีระยะทางการเข้าถึงใกล้และง่ายจะทำให้ได้รับการพิจารณาสูง สอดคล้องกับ Allan B.Jacobs (1993) กล่าวถึงการเข้าสู่พื้นที่ (Accessibility) เป็นมาตรวัด (ระยะทาง) สำหรับทางเข้าสู่พื้นที่ตามความยาวของถนน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาถนนคนเดินที่สำคัญ
- ปริมาณและระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ปริมาณก็คือความหนาแน่นของกิจกรรมการซื้อขายในพื้นที่ รวมถึงระยะเวลาของกิจกรรมการซื้อขาย เส้นทางใดที่มีกิจกรรมการซื้อ

ขายตลอดสองข้างทาง และมีระยะเวลาในการค้าที่ยาวนานในช่วงเวลากลางวันเป็นส่วนใหญ่ ก็จะเป็นผลดีต่อการปิดถนน

- ประเภทสินค้า สำหรับย่านการค้าแล้วประเภทสินค้าก็เป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งเส้นทางใดที่มีสินค้าที่แสดงถึงภาพลักษณ์ของเมือง ไม่ว่าจะเป็นเครื่องใช้ ของที่ระลึก อาหาร ฯลฯ จะทำให้ย่านการค้ามีความน่าสนใจยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์ในทุกเส้นทางทำให้ทราบว่าถนนที่ได้รับค่าคะแนนมาก ได้แก่ ถนนช่วงเมรุ (ตรอกเล่าโจ้ว) ถนนข้างม่อย และถนนวิชยานนท์

เมื่อพิจารณาทั้ง 3 เส้นทางแล้วพบว่าถนนช่วงเมรุ ถนนข้างม่อย ถนนวิชยานนท์ มีเส้นทางที่เชื่อมโยงถึงกันและอยู่ในย่านตลาดวโรรส ตลาดคันลำไย มีรูปแบบกิจกรรมการค้าที่เหมือนกัน ดังนั้น ถนนช่วงเมรุ ถนนข้างม่อย และถนนวิชยานนท์จึงมีความเหมาะสมในการปิดเส้นทางจราจรสำหรับถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้า โดยภายในตลาดเน้นกิจกรรมการค้าหลากหลายรูปแบบรวมถึงของที่ระลึกหลากหลายประเภทที่นักท่องเที่ยวนิยมเป็นอย่างมาก ซึ่งตารางที่ 5.6 จะแสดงรายละเอียดในการให้คะแนนประกอบกับการอธิบายเกณฑ์การพิจารณาในข้างต้น

ตารางที่ 5.6 การคัดเลือกเส้นทางถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้า

ถนน	เงื่อนไขในการคัดเลือกเส้นทาง						
	ระบบการจราจร				ประเภทสินค้า	ปริมาณเวลากิจกรรม	รวม
	การสัญจร* เพื่อมายังพื้นที่	จำนวนผู้ใช้บริการ รถโดยสาร	ปริมาณ การเดินเท้า	ระยะทาง การเข้าถึง*			
ข้างม่อย	5 × 2	5	5	5 × 2	3	5	38
ถนนช่วงเมรุ	5 × 2	5	5	5 × 2	5	5	40
ถนนวิชยานนท์	5 × 2	5	5	5 × 2	3	5	38
ถนนไผ่ล้อม	3 × 2	3	3	3 × 2	3	5	26
ถนนท่าแพซอย 1	1 × 2	3	1	1 × 2	1	3	12
ถนนท่าแพ	3 × 2	3	5	3 × 2	3	3	26
ถนนข้างศาลาน	3 × 2	3	3	1 × 2	3	3	20

ที่มา: จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ ค่าระดับคะแนนความสำคัญ น้อย = 1 ปานกลาง = 3 มาก = 5
 ค่าระดับคะแนนรวมของเส้นทาง น้อย = 0-13 ปานกลาง = 14-28 มาก = 29-40
 * ค่าคะแนนในช่อง × 2 เนื่องจากเป็นเงื่อนไขสำคัญ

5.4.2 ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้าเชิงท่องเที่ยว

เนื่องจากถนนคนเดินประเภทนี้มาจากการพิจารณาปัจจัยหลักถึง 2 ปัจจัยดังนั้นจึงมีเส้นทางที่นำมาพิจารณามากกว่าถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้าซึ่งพิจารณาจากปัจจัยเดียว โดยเกณฑ์การพิจารณาจะพิจารณาการใช้พื้นที่ในช่วงกลางคืนเป็นหลักซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญ

โดยเกณฑ์การพิจารณาของถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้าช่วงกลางคืน จะคล้ายกับถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้า แต่จะต่างกันแค่ช่วงเวลาโดยถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้าช่วงกลางคืนจะเน้นเงื่อนไขทางด้านกิจกรรมการเดินท่องเที่ยวเพื่อซื้อสินค้าในช่วงกลางคืน จะเป็นบรรยากาศเชิงท่องเที่ยวมากกว่าการค้า ซึ่งจุดนี้จะแตกต่างไปจากถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้า รวมถึงธุรกิจการค้าเพื่อบริการด้านการท่องเที่ยว จากการสำรวจพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่จะมีธุรกิจประเภทนี้ให้บริการในช่วงกลางคืน ส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจประเภทสถานบันเทิง ร้านอาหาร ผับ บาร์ เป็นต้น โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- การสัญจรเพื่อมายังพื้นที่ คือ เป็นการเดินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อมายังย่านการค้า โดยเฉพาะ หรือเป็นการเดินทางเพื่อเชื่อมไปยังพื้นที่อื่นๆ เช่น ถนนที่มีหน้าที่ให้บริการต่อที่ดินที่อยู่สองข้างทางเพียงเล็กน้อย หรือไม่ให้เลย ซึ่งเกณฑ์นี้จะมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมในพื้นที่ โดยจะทำให้ทราบถึงปริมาณของกิจกรรมบริเวณพื้นที่
- จำนวนผู้ใช้บริการรถโดยสาร เกณฑ์นี้จะเป็นตัวชี้วัดด้านระบบขนส่งสาธารณะ เมื่อมีการปิดเส้นทางจราจรแล้วจะช่วยลดปัญหาในด้านที่จอดรถ ซึ่งเกณฑ์นี้จะช่วยส่งเสริมในด้านการลดปริมาณการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลได้มาก
- ปริมาณการเดินเท้า เส้นทางใดที่มีปริมาณของผู้ที่ใช้วิธีการเดินเท้ามาก ย่อมเป็นผลดี ซึ่งจะส่งเสริมการปิดถนนเพื่อให้นักเดินเป็นอย่างยิ่ง
- ระยะทางในการเข้าถึงพื้นที่ จะเป็นระยะทางในการเข้าถึงย่านศูนย์กลางการค้า (ในทบาร์ซ่า) เส้นทางใดมีระยะทางการเข้าถึงใกล้และง่ายจะทำให้ได้รับการพิจารณามาก โดยเกณฑ์การให้คะแนนในเงื่อนไขนี้มีความสำคัญมาก
- ปริมาณและระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ปริมาณก็คือความหนาแน่นของกิจกรรมการซื้อขายในพื้นที่ รวมถึงระยะเวลาของกิจกรรมการซื้อขาย ซึ่งเส้นทางใดที่มีกิจกรรมการซื้อขายตลอดสองข้างทาง และมีระยะเวลาในการค้าที่ยาวนานในช่วงเวลากลางคืนเป็นส่วนใหญ่ ก็จะเป็นผลดีต่อการปิดถนนประเภทนี้

จากการวิเคราะห์ในทุกเส้นทางทำให้ทราบว่าถนนที่ได้รับค่าคะแนนมาก ได้แก่ ถนนข้างคลาน และถนนลอยเคราะห์

ถนนข้างคลาน เป็นเส้นทางที่มีค่าคะแนนมาก มีความน่าจะเป็นสูงในการปิดเส้นทางจราจรทั้งในแง่กิจกรรม และการจราจร ซึ่งในแง่ของกิจกรรมนั้นพบว่ามีกิจกรรมการค้าที่คึกคักมาก โดยเฉพาะฤดูกาลท่องเที่ยว การเดินมีบรรยากาศของการเลือกดู ซื้อสินค้าเชิงท่องเที่ยวมากกว่าจุดประสงค์ในความจำเป็นเพื่อที่จะซื้อสินค้า ส่วนถนนลอยเคราะห์มีคะแนนความสำคัญรองจากถนนข้างคลาน ควรเป็นเส้นทางที่รอการขยายผลหลังจากถนนข้างคลานได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว จะทำ

ให้มีความพร้อมในการปรับปรุงแก้ไขโดยการประเมินจากถนนข้างคลาน ตารางที่ 5.7 จะแสดงรายละเอียดในการให้คะแนนประกอบกับการอธิบายเกณฑ์การพิจารณาในข้างต้น

ตารางที่ 5.7 การคัดเลือกเส้นทางถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้าเชิงท่องเที่ยว (ช่วงกลางคืน)

ถนน	เงื่อนไขในการคัดเลือกเส้นทาง					
	ระบบการจราจร				ปริมาณ, เวลา กิจกรรม	รวม
	การสัญจร* เพื่อมาซึ่งพื้นที่	จำนวนผู้ใช้บริการ รถโดยสาร	ปริมาณ การเดินเท้า	ระยะทาง การเข้าถึง*		
ข้างม้อต	1 × 2	1	3	1 × 2	1	9
ถนนช่วงเมรุ	1 × 2	1	1	1 × 2	1	7
ถนนวิษานนท์	3 × 2	3	5	3 × 2	3	23
ถนนไปรษณีย์	1 × 2	1	3	1 × 2	3	11
ถนนท่าแพซอย 1	3 × 2	3	3	3 × 2	3	18
ถนนท่าแพ	1 × 2	3	3	5 × 2	3	21
ถนนข้างคลาน	5 × 2	5	5	5 × 2	5	35
ถนนหัวอแก้ว	3 × 2	1	1	1 × 2	1	11
ถนนราชดำเนิน	3 × 2	3	3	1 × 2	1	21
ถนนเจริญประเทศ	3 × 2	3	3	3 × 2	3	21
ถนนลอยเคราะห์	3 × 2	3	3	5 × 2	3	25

ที่มา : จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ ค่าระดับคะแนนความสำคัญ น้อย = 1 ปานกลาง = 3 มาก = 5
 ค่าระดับคะแนนรวมของเส้นทาง น้อย = 0 - 12 ปานกลาง = 13 - 24 มาก = 25 - 35
 * ค่าคะแนนในช่อง × 2 เนื่องจากเป็นเงื่อนไขสำคัญ

5.4.3 ถนนคนเดินประเภทท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมของชุมชนเมือง

ถนนคนเดินประเภทนี้มาจากการพิจารณาปัจจัยด้านโบราณสถาน จุดประสงค์หลักของถนนคนเดินประเภทท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมของชุมชนเมือง คือต้องการให้ชุมชนในเมืองมีพื้นที่พักผ่อน โดยมีกิจกรรมเข้ามาเสริมเพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยภายในพื้นที่เมือง ได้มีกิจกรรม การพบปะสังสรรค์ มีกิจกรรมร่วมกัน เนื้อหาของกิจกรรมในภาพรวมจะอยู่บนพื้นฐานของการส่งเสริมภาพลักษณ์ของเมือง ซึ่งกิจกรรมได้สอดคล้องกับการศึกษาของนักวิชาการ โดย Roberto Brambilla and Gianni Iongo (1977a: 37) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญของถนนคนเดินในด้านกิจกรรมทางสังคมและการบริหารจัดการ (Management Factor) ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับด้านกิจกรรมในพื้นที่

ดังนั้นเกณฑ์ในการพิจารณาจะต้องมีความเกี่ยวข้อง ระหว่างเส้นทางและชุมชน ซึ่งเส้นทางนี้จะต้องมีคุณค่า ความสำคัญแก่คนชุมชนเมืองมาก และจะต้องสามารถรองรับประชาชนทั้งในชุมชนเมือง และนอกเมือง รวมถึงนักท่องเที่ยว ดังนั้นเส้นทางที่เหมาะสมควรเป็นเส้นทางที่มีการเข้า - ออกได้

อย่างสะดวก นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าสู่พื้นที่ได้ง่าย และระยะความกว้างของถนนก็มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- จุดตัดของเส้นทางจราจร คือบริเวณจุดตัด ทางแยก ซึ่งจุดตัดนี้จะต้องเป็นจุดตัดที่มีความสำคัญในการเชื่อมเส้นทางหลักที่สำคัญภายในเมือง โดยความยาวของถนนจะมีผลต่อถนนคนเดิน จุดตัดจะเป็นจุดเริ่มต้นและจุดปลายทางของเส้นทางถนนคนเดิน คือคล้ายๆ กับเป็นการกำหนดระยะขอบเขตเส้นทางถนนคนเดิน ซึ่งเส้นทางใดที่มีจุดตัดมากกว่า 1 จุดก็จะทำให้การเข้าสู่พื้นที่ที่มีความสะดวกขึ้น

- หน้าที่ถนน คือรูปแบบการจราจรภายในเส้นทาง เช่น ถนนเส้นนี้ทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงเส้นทางในชุมชนเมืองอย่างทั่วถึง เป็นเส้นทางหลักในการถ่ายเทเส้นทางไปยังพื้นที่อื่นๆ หรือเป็นเส้นทางที่ทำหน้าที่เข้า - ออกภายในย่านหมู่บ้าน หรือเป็นเส้นทางที่เชื่อมไปยังต่างอำเภอ เป็นต้น โดยเหตุผลสำคัญของเกณฑ์นี้อยู่ที่ต้องการเส้นทางที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงกับเส้นทางอื่นๆ ภายในพื้นที่เมือง ซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมมีการเข้าถึงได้ในหลายเส้นทางง่ายในการเข้าถึง และสะดวกต่อคนในชุมชนเมือง

- ความกว้างของถนน โดยระยะความกว้างของถนนจะมีส่วนสำคัญสำหรับการจัดกิจกรรมเป็นอย่างมาก ซึ่งต้องคำนึงถึงจำนวนประชากรในพื้นที่เมือง และนักท่องเที่ยว ดังนั้นความกว้างของถนนจึงเป็นเกณฑ์การพิจารณาที่สำคัญสำหรับถนนคนเดินประเภทนี้

- ปริมาณคนเดินในเส้นทาง ซึ่งปริมาณคนเดินภายในบริเวณพื้นที่ถนนก็เป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่ต้องนำมาคำนึงถึงการปิดถนนเพื่อให้นักเดิน เมื่อมีคนเดินบริเวณพื้นที่นั้นมากก็แสดงว่าพื้นที่นั้นมีความน่าสนใจและมีสิ่งดึงดูดใจให้เข้าไปในพื้นที่

- จุดรวมกิจกรรม คือจุดหรือสถานที่ที่มีการรวมของกลุ่มคน หรือมีกิจกรรมที่เป็นที่รวมคน อาจเกิดขึ้นโดยธรรมชาติบริเวณเส้นทางที่เป็นจุดสำคัญที่ตัดกัน จุดหมายตา สถานที่ที่สำคัญ เป็นต้น ในเส้นทางหนึ่งๆ อาจมีจุดรวมกิจกรรมมากกว่า 1 จุด ซึ่งเส้นทางใดมีจุดรวมกิจกรรมก็จะทำให้เส้นทางนั้นมีเอกลักษณ์ และศูนย์กลางสำคัญสำหรับถนนคนเดิน

- สภาพแวดล้อม หมายถึงสภาพอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่ง ประกอบด้วย สถานที่สำคัญ อาคารสิ่งก่อสร้าง ที่มีรูปแบบพื้นถิ่น ที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ จะช่วยสร้างบรรยากาศและความน่าสนใจในการเดินมากขึ้น

จากการวิเคราะห์ในตารางที่ 5.8 ทำให้ทราบว่าถนนที่ได้รับค่าคะแนนมาก ได้แก่ ถนนท่าแพ ถนนราชดำเนิน ถนนพระปกเกล้า และถนนอินทวิโรธ จะสังเกตได้ว่า ถนนทั้ง 4 เส้นทางมีความเชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะถนนท่าแพกับถนนราชดำเนินมีลักษณะเป็นแนวแกนมีศูนย์กลางอยู่บริเวณประตูท่าแพ จากการให้ค่าคะแนนแล้วพบว่าถนนที่มีค่าคะแนนรองจาก 4 เส้นทางนี้คือถนนมูลเมือง

ร่วมกัน เช่นการรวมกลุ่มในค่านาชีพ ในพื้นที่พักผ่อนออกกำลังกาย เป็นต้นหรือความเป็นย่านการค้าที่กลุ่มผู้ประกอบการค้ามีแนวทางที่จะแสดงออกในการที่จะอนุรักษ์ ในความเป็นย่านเก่าแก่ที่เห็นได้จากรูปแบบอาคาร จะสังเกตได้ว่าในบางชุมชนนั้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมจะมีความเชื่อมโยงกันและกัน ซึ่งผู้คนอาศัยในพื้นที่หรือบริเวณใกล้เคียง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ คังนั้นเส้นทางในพื้นที่ใดที่มีส่วนสำคัญในการรองรับกิจกรรมเหล่านี้ ก็จะมีแนวโน้มจะเป็นในการพิจารณาเป็นถนนคนเดินได้มาก

- อาคาร สิ่งปลูกสร้างบริเวณเส้นทาง โดยจะพิจารณาจากสถานที่ทางประวัติศาสตร์ วัดและโบราณสถาน รวมถึงอาคารที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นส่วนประกอบในสภาพแวดล้อมทางกายภาพของเมือง สอดคล้องกับ Hayvey M.Rubenstein (1992) กล่าวว่า การส่งเสริมพื้นที่ในย่านประวัติศาสตร์นั้น ด้านการจัดเป็นพื้นที่เดินเท้า (Traffic-free Zone) เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ และรักษาเอกภาพสำหรับชุมชนประวัติศาสตร์

- บรรยากาศ คือ การรับรู้สภาพแวดล้อมทางสายตาและความรู้สึกสบาย โดยมาจาก ความร่มรื่นภายในเส้นทางที่มีสภาพอากาศเย็นสบาย สดชื่นจากพรรณไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงา บริเวณสองข้างทาง ซึ่งเส้นทางใดที่มีสิ่งเหล่านี้จะมีความสำคัญเป็นพิเศษ

จากการวิเคราะห์ในทุกเส้นทางทำให้ทราบว่าถนนที่ได้รับค่าคะแนนมาก ได้แก่ ถนนบำรุงบุรี ถนนเจริญราษฎร์ และถนนวิบูลย์ จากตาราง 5.9 จะสังเกตได้ว่า ถนนบำรุงบุรี มีค่าคะแนนมากจาก บรรยากาศบริเวณสองทาง และกิจกรรมทางสังคมซึ่งมาจากกิจกรรมการพักผ่อนภายในพื้นที่ สวนสาธารณะหนองบวหาด ในช่วงเช้าและเย็นทุกวันจะมีคนในชุมชนละแวกใกล้เคียงเข้ามาใช้พื้นที่ ถนนวิบูลย์ได้ค่าคะแนนมากจากกิจกรรมทางสังคม ซึ่งในพื้นที่มีชุมชนหัตถกรรมวิบูลย์ ซึ่งมีการรวมกลุ่มกันทำเครื่องเงิน ส่วนถนนเจริญราษฎร์มีความโดดเด่นในด้านความเป็นย่านที่มีรูปแบบอาคารสถาปัตยกรรมท้องถิ่นอยู่ ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการบริเวณสองข้างทางมีการปรับปรุงสภาพอาคารเหล่านี้ให้มีรูปแบบที่เหมาะสมแก่การใช้งาน แต่ยังคงรักษารูปแบบอาคารไว้

ตารางที่ 5.9 การคัดเลือกเส้นทางถนนคนเดินประเภทอนุรักษ์ย่านวัฒนธรรมพื้นถิ่นและโบราณสถาน

ถนน	เงื่อนไขในการคัดเลือกเส้นทาง			
	กิจกรรมทาง* สังคม	สภาพอาคาร* สิ่งปลูกสร้าง	บรรยากาศ	รวม
ช้างคชสาร	1×2	1×2	3	7
ถนนมุลเมือง	1×2	1×2	1	5
ถนนพระปกเกล้า	1×2	1×2	1	5
ถนนสามล้าน	1×2	1×2	1	5
ถนนสิงหราช	1×2	1×2	1	5
ถนนอินทวโรรส	1×2	1×2	3	7
ถนนท่าแพ	1×2	5×2	0	12
ถนนราชดำเนิน	1×2	3×2	1	9
ถนนชัยภูมิ	1×2	1×2	3	7
ถนนราชวิถี	1×2	1×2	1	5
ถนนบำรุงบุรี	5×2	3×2	5	21
ถนนเจริญราษฎร์	5×2	5×2	3	23
ถนนวิวาลัย	5×2	3×2	1	17

ที่มา : จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ ค่าระดับคะแนนความสำคัญ น้อย = 1 ปานกลาง = 3 มาก = 5
 ค่าระดับคะแนนรวมของเส้นทาง น้อย = 0-7 ปานกลาง = 8-16 มาก = 17-25
 * ค่าคะแนนในช่อง × 2 เนื่องจากเป็นเงื่อนไขสำคัญ

5.5 สรุปเส้นทางถนนคนเดินที่เหมาะสมในนครเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์การกำหนดเกณฑ์การพิจารณา เพื่อคัดเลือกเส้นทางในการปิดเป็นถนนคนเดินที่เหมาะสมในนครเชียงใหม่ในข้างต้น ทำให้ทราบถึงเส้นทางที่มีความเหมาะสมในการกำหนดเป็นเส้นทางถนนคนเดิน จากการวิเคราะห์ที่มีเส้นทางที่ได้รับการคัดเลือก ในแต่ละประเภท ดังนี้

1. ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้า ได้แก่ ถนนช่วงเมรุ ถนนช้างม้อย ถนนวิชยานนท์
2. ถนนคนเดินประเภทกิจกรรมการค้าเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ ถนนช้างคลาน
3. ถนนคนเดินประเภทท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมของชุมชนเมือง ได้แก่ ถนนอินทวโรรส ถนนพระปกเกล้า ถนนราชดำเนิน ถนนท่าแพ
4. ถนนคนเดินประเภทอนุรักษ์ย่านวัฒนธรรมพื้นถิ่นและโบราณสถาน ได้แก่ ถนนบำรุงบุรี ถนนเจริญราษฎร์ ถนนวิวาลัย

ซึ่งถนนข้างต้นนี้ จะนำไปพิจารณาสำหรับการกำหนดรูปแบบในแต่ละเส้นทาง เพื่อให้มีความเหมาะสมต่อสภาพพื้นที่มากที่สุด